ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4393 | 3/16 ՕԳՈՍՏՈՍ 1900 | ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ | 21 ՐԷՊԻՒԼ ԱԽԸՐ 1318 | ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4393

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղրշ.
» » »	վեցամսեայ	70	»
» » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրք.
» »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փօստի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։

Տեղական բաշխատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻՑ

ՊԱՐՍԻՑ ՇԱՀԸ ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳՈՒՄ

(Թղթակցութիւն «Արեւելք»ի)

ՄՈՍԿՎԱՅ, 15 Յուլիսի

Նորին Մեծութիւն Պարսից Շահը յուլիս 4ին, երեքշաբթի, մուտք գործեց Պետերբուրգ։ Ցերեկուայ ժամը 2ու կէսի մօտ երկաթուղու Նիկոլայեւսկի կայարանը հաւաքուել էին արդէն բարձրաստիճան անձինք համազգեստներով։ Կայարանի առաջ շարուած էին Նորին Կայսերական Մեծութեան Թիկնապահ գնդից 100 հոգի Կազակներ. իսկ ամբողջ Նեւսկի փողոցի երկարութեամբ հետեւակ զօրքի ամբողջ մի գունդ։ Անհամար բազմութիւն հետաքրքիրների լիքն էին ամբողջ ճանապարհի վրայ։ Օդը հրաշալի էր։ Ժամը 3ին կայարան եկան Նորին Կայսերական Բարձրութիւն Թագաւոր կայսրը, Թագաժառանգը եւ կայսերական ընտանիքի բազմաթիւ անդամներ։ Երեքից մի քանի րոպէ անց արքայական գնացքը կանգ առաւ կայարանի առաջ։ Պահապան զօրքը պատիւ տուեց, բարեները սկսեցին խփել եւ երաժշտութիւնը սկսեց նուագել պարսկական մարշը։ Կայսրը ընդունեց Շահին մտերմական ողջոյնով, եւ ներկայացրեց մեծ իշխաններին։ Շահը ներկայացրեց կայսրին Մեծ Վեզիրին։ Այնուհետեւ Շահը կայսեր հետ անցաւ պատուաւոր պահակախմբի առջեւից։ Ամբողջ ժամանակ թնդում էր անլռելի «ուռրան»։

Կայարանից Շահը եւ կայսրը նստեցին միասին բաց կառքում եւ բազմաթիւ ժողովրդի միջով, անցան Ձմերային պալատի երկրատաժի բաժանմունքը, ուր պատրաստուած էր բնակարան Շահի համար։ Պալատում դիմաւորեց Շահին կայսրուհի Ալեքսանդրա Թէօդորովնան իր սվիտայով։

Հրաժեշտ տալով Շահին, Թագուհին եւ կայսրը անցան այդտեղից Ձմերային պալատը։

Քիչ անց, Նորին Մեծութիւն Մուզաֆֆէրէտին Շահը իր սվիտայով գնաց վիզիտով Նոյն Կայս. Մեծ. Թագաւոր կայսրին եւ Թագուհի կայսրուհուն։ Պալատի արաբական սենեակում կայսրը եւ կայսրուհին ընդունեցին Շահին, եւ կայսրը իր ձեռքով յանձնեց Նորին Մեծութեան Սրբոյն Անդրէի ադամանդազարդ շքանշանը։

Չորեքշաբթի, յուլիսի 5ին, Շահին ներկայացաւ Պետերբուրգի քաղաքային դուման (քաղաքային Խորհրդարանը) իր ամբողջ կազմով, ներկայացնելով Նորին Մեծութեան աղ ու հաց արծաթէ ոսկեզօծ մատուցարանի մէջ, որ զարդարուած էր Սաբիրայի թանկագին քարերով։ Ներկայացնելով այդ նուէրը, քաղաքագլուխը շնորհաւորական մի ճառ արտասանեց որ թարգմանեց պարսկերէնի։ Ճառի մէջ արտայայտւում էր այն ուրախութիւնը, որով լցուած է մայրաքաղաքի ազգաբնակութիւնը Շահի գալստեան պատճառաւ։ Նորին Մեծութիւնը յայտնեց իր շնորհակալութիւնը այն սրտագին ընդունելութեան համար, որ քաղաքը ցոյց տուեց իրեն եւ այն եղբայրական զգացմունքի համար, որ նա տածում է դէպ ի ռուս ազգը։

Շահը այդ օրը այցելեց Պետրոպավլովսկի տաճարը եւ Ալեքսանդր Գ. կայսեր դագաղի վրայ դնելով արծաթեայ փառաւոր պսակ՝ ասաց. — «Հանգուցեալ Ալեքսանդր Գ. կայսեր յիշատակը միշտ անմոռաց կը մնայ եւ նրա հոգին, եւ նրա իմաստուն կառավարութիւնը եւ նրա մեծ հոգու ամբողջ կարողութիւնը անցել է այսօր նրա ժառանգի, այժմեան բարեբաստ Թագաւորող Նիկողայոս Բ. Թագաւոր կայսրի վրայ, որի կառավարութեան տակ ծաղկում է Ռուսաստանը։ Ես ցաւում եմ որ բաղդ չունեցայ անձամբ ծանօթ լինելու հանգուցեալ կայսեր հետ, բայց նրա բարի գործերը եւ նրա իմաստութիւնը նրան անմոռանալի կը կացուցանեն աշխարհի վրայ։» Նոյն օրուայ երեկոյեան ի պատիւ Նորին Մեծութեան Մուզաֆֆէրէտին Շահի, Պետերհոֆեան մեծ պալատի դահլիճում տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր հացկերոյթ։

Սեղանը շքեղ զարդարուած էր ծաղիկներով եւ հազուագիւտ սպասներով։ Իւրաքանչիւր հիւրի առաջ դրուած էր հացկերոյթի մենիւն պատրաստուած յայտնի նկարիչ Հ. Կարազինի նկարով։ Թագաւոր կայսրը եւ Թագուհի կայսրուհին նստած էին սեղանի կենդրոնում։ Կայսրուհու աջ կողմում նստած էր Նորին Բարձրութիւն Պարսից Շահը, նրանից յետոյ Թագաժառանգը, եւ մեծ իշխան Միքայէլ Ալեքսանդրովիչ։ Կայսրի ձախ կողմից յունական Թագուհին եւ մեծ իշխան Վլադիմիր Ալեքսանդրովիչ։ Կայսերական զոյգի դէմ առ դէմ նստած էին Օբեր-Հօֆմարշալ իշխան Դոլգորուկի, մեծ Վեզիր Էմինէլ Սուլթան, արտաքին գործոց նախարարի պաշտօնակատար կոմս Լամզդորֆ (հիմա նախարար) եւ Պարսից դեսպան Միրզա Րիզա Խան։

Թագաւոր կայսրը բարձրանալով բաժակը առաջարկեց կենացը Նորին բարձրութեան Մուզաֆֆէրէտին Շահի եւ Պարսկաստանի բարօրութեան։ Թագաւորական երաժշտական խումբը նուագեց Պարսկական ազգային երգը։ Թագաւոր կայսրի առաջարկած կենացին Շահը պատասխանեց հետեւեալ կենացով։—«Նորին մեծութեան, համայն Ռուսիոյ Թագաւոր կայսեր, Թագուհու, եւ արքայական բոլոր գերդաստանի կենացը։» Պարսկական երաժշտական խումբը նուագեց ռուսաց ազգային երգը։ Լսելով երգը, Շահը աւելացրեց.—«Եւ կենացը, Թագաւոր կայսրի ներկայ եղող բոլոր հիւրերի»։

Յուլիս 6ին, առաւօտեան 11 ժամին Կրասնօսելսկի դաշտում ի պատիւ Շահի տեղի ունեցաւ մեծ զօրահանդէս։ Հրաշալի օդ էր։ Ժամը 11 ի մօտ Կրասնօսելսկի կայարանը եկան արքայական գնացքով, Նորին Սրբ. Բարձրութիւն Թագաւոր կայսրը, Թագուհի կայսրուհին, յունական Թագուհին, արքայազն Խրիստափօրի, եւ ուրիշ արքայական տան անդամների հետ։ Թագուհի կայսրուհին մեծ իխանուհի Կսենեայ Ալեքսանդրովնայի հետ, անցան իրենց համար որոշուած տեղը, ուր հաւաքուած սպասում էին արդէն կայսերական սվիտայի անդամները։

Մի քանի րոպէ անց Պետերբուրգից եկաւ Նորին Բարձրութիւն Մուզաֆֆէրէտին Շահը, պարսկական սվիտայով, առաջնորդութեամբ մեծ իշխան Ալեքսէյ Ալեքսանդրովիչի։ Կայսրը դիմաւորեց մեծ հիւրին, եւ փոխադարձ ողջոյններից յետոյ նստելով Շահի հետ մի կառքում գնացին զօրահանդէսի տեղը։ Այնտեղ, ուր կանգնած էր Թագուհի կայսրուհու կառքը, Թագաւոր կայսրը եւ Շահը իջան իրենց կառքից. կայսրը ձի նստեց, իսկ Շահը կայսրուհու կառքը, Նորին Մեծութեան Թագուհու ձախ կողմում։ Հանդիսական նշանը տուին, եւ օդը թնդաց պարսկական մարշի, եւ բարձրագոչ «ուռրա»ների ձայնից զօրքերի բոլոր շարքերում։ Փառաւոր տեսարան էր ներկայացնում Թագաւոր կայսրի հանդիսաւոր անցնելը զօրագնդերի առջեւից։

Զօրահանդէսի աւարտելուց յետոյ զօրքերը արժանացան կայսերական «շնորհակալութեան»։ Թագաւոր կայսրը շնորհաւորեց Գվարդիական Թնդանօթաձիգ դիվիզիոնի 2րդ բատարիային Ծայրագոյն Արեւելք արշաւելու համար։ Հրաժեշտ տալով բատարիային՝ Կայսրը բարի ճանապարհ եւ բարի վերադարձ ցանկացաւ նրան։

Օդը երկար ժամանակ թնդում էր «ուռրա»ներից։ Զօրահանդէսի աւարտելուց յետոյ նախաճաշ էր պատրաստուած ուր հրաւիրուած էին պարսկական Շահը եւ աւագանին։ Նախաճաշից յետոյ կայսրը եւ կայսրուհին վերադարձան Պետերհոֆ, իսկ Շահը Պետերբուրգ։

* * *

Շահը մինչեւ ամսի 10ը մնաց Պետերբուրգում, ներկայ լինելով կայսեր եւ կայսրուհու հետ օպերային ներկայացման, եւ ուրիշ հանդէսներում, որ այդ մի քանի օրը Պետերբուրգը տուեց իր մեծ հիւրի համար։ Առ հասարակ ընդունելութիւնը շատ սրտագին էր եւ ամսոյս 10ին Շահը հրաժեշտ տալով Նորին կայսերական մեծութիւն Թագաւոր կայսրին, Թագուհի կայսրուհուն եւ արքայական տան անդամներին, ասաց որ նա չմոռնայ այդ մտերմական ցոյցերը եւ բարեկամութիւնը որ Ռուսիան ցոյց է տալիս իրեն։ Կայարանում հրաժեշտի ժամանակ գտնւում էր մեծ բազմութիւն։ Շահին մինչեւ սահման ուղեկցում են Գեներալ ադիւտանդ Արսենեւ եւ Պետերբուրգի պարսից դեսպան Միրզա-Րիզա-Խան, որոնք սահմանից կը վերադառնան։ Շահը գնաց Եւրոպա, խոստանալով նորէն Ռուսաստան գալ եւ ցաւ յայտնելով որ այս անգամ հնար չունեցաւ նախամայր Մոսկվան տեսնելու։

ԱԲԷԼ ԱՊՐԵՍԵԱՆՑ

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

ՎԱՐԴԻՎԱՌԸ

Շ. ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ, 20 Յուլիս

Գաւառացիի յատուկ խոր հաւատաւորութեամբ մը չարաթ օրուան կիրակնամուտին՝ բարեպաշտ մամիկները կը դադրին այլ եւս ճռճռացնելէ ջահրան (1) եւ ճեազուկը (2), երկուքն ալ իրենց սիրական բաները, միակ միջոցը իրենց ապրուստին։ Դեռահաս աղջիկներ, աղքատ կամ միջակ դասակարգին պատկանող ամէնքն ալ, լայն շունչ մը կ'առնեն ինքզինքնին դուրս նետելով ֆէրէ՝ (3) զոր քանիցս անիծած էին՝ ձանձրանալով մաքօֆ (4) նետելէն մըռտուքին (5) թելերուն մէջէն՝ ամէն օր եւ ամէն ժամ։ Աշխատասէր տիկիններ արդէն լմնցուցած իրենց գործերը՝ եկեղեցւոյ զանգակին նուիրական ձայնին կը սպասեն անձկանօք՝ խաչակնքելու պատրաստակամ յօժարութեամբ մը. ու թոնիրը ծածկած աւանդական չուլով (6) օճախին, տաքուկ կրակարանին վրայ կը շարեն ոչ-պակսի կերակուրներ՝ Վարդավառի պահքը լուծելու համար։ Ոմանք չարթուան պահքը բանալէ զատ, ըստ հայրապետական սովորութեան, մինչեւ իրիկուն ծոմ պահած են Ս. Հաղորդութեան արժանանալու համար հետեւեալ առտուան պատարագին։ Այդ մարդիկ կանուխ մը իրենց խանութները փակած կը դիմեն եկեղեցի «Լոյս Զուարթ»ին ունկնդրելու համար. եւ գիւղացիական պատանիներ երազուն հանոյքի մը մէջ կը խառնեն ամավերջի քննութեանց (7) պատճառած մտահոգութիւնները՝ որոնք տեսակ մը տարտամութիւն կը խառնեն իրենց դիրքին մէջ. արդեօք պիտի կրնա՞ն յաջողիլ քննութիւններուն մէջ, պիտի կրնա՞ն կարգ փոխել։

Ժողովուրդը այսպէս միահաղոյն կը սպասէ Վարդեւորին։ Ո՜վ գիտէ, ինչ ծիծաղելի այլանդակութիւններ երեւան պիտի գան այդ օրը. քանինե՜ր պիտի թրջուին ջուրի հեղեղին մէջ՝ մինչեւ իրենց ոսկրները։ Որչա՜փ պիտի խնդան՝ ականատես ըլլալով ջրամարտիկներու... Նօշպայակիր (8) խմբին։ Ի՜նչ ձեւեր պիտի ցուցադրեն ջրամարտ հերոսները ջուրի անձեռ յաղթանակը տանելու միամիտ ճիգերնուն մէջ։ Ասոնք ամէնքը երեւակայութիւններ են՝ յաջորդ օրուան մէջ գործադրելի։

* * *

Իրիկնամուտին բազմութիւնը գունդ գունդ էգէստանը (9) եւ Թամզարա կը դիմէ։ Վարդավառի երկու գլխաւոր կեդրոնատեղիները՝ որոնք ուխտատեղի ըլլալու հանգամանքները ունին միանգամայն։ Թամզարայի Ս. Գէորգայ վանքը եւ Հօյնան (10), Էգէստանի ցրիւ եկած պզտիկ պզտիկ ուխտատեղիները պիտի լեցուին միւս օր։

Ոմանք իրիկուընէ ճամբայ ելած կ'երթան. եւ ուրիշներ, կիրակի առաւօտ գնալիքներ կամ քաղաքը մնացողներ կը դիտեն ընդերկար անոնց գնացքը՝ ժամ առաջ դուրս թռչելու անզուսպ եռանդով։

—Քա՛, հարսը (11), Նէհէ (12), ինչ ըղտար մարդիկ դուրս կ'երթան տար. մենք վո՞ր պ'երթանք։

—Համբերէ՝ տղաս, հայրիկդ թող գայ տէ՝ կ'ըսենք. հիմաճուկ ժամուն կ'ելլեն։

—Աս իրունկուն չպիտի՞ երթանք։

—Չէ զուրպան ըլլամ, հեալեա վաղը թող լուսնայ տէ, բարին հետը։

—Ամմա, քեռիկլինենք ալ գացին, Նէնէկենք ալ. մենք ալ երթանք։ Թըվըլիկ քալային (13) մանչը լսաւ քի, իլլեա մօրդ ըսէ որ վաղը էգի գան. սէքլէմիշ կ'ընենք, հա։

Այս կամ ասոր նման խօսակցութիւններ կ'անցնին կը դառնան չարաթ օր տուներուն մէջ։ Բարեբաղդաբար փոքրիկները շատ դժուարութեան չեն հանդիպիր իրենց խօսքը լսելի ընել տալու համար հօրերնուն։ Հայրը, որ ծոմ է արդէն, կը համակերպի կնոջ եւ զաւակներուն խնդրանքին ու չմոռնալով պատուիրել տիկնոջ որ պէտք եղած ուտելիքները պատրաստէ։

* * *

Արեւուն հետ ելած են՝ առաւօտեան եկեղեցական սրբազան տաղերէն յափըշտակուելով վերանալու համար։ Ամէն մարդ իր գտնուած տեղը, եկեղեցին կ'երթայ քրիստոնէական պարտաւորութիւն մը կատարելու հաճոյքը վայելելու։ Բազմութիւնը լեցուած է աղօթատեղիները՝ Աստուծոյ հանդէպ եղած պարտքէն յետոյ զուարճութեան սկսելու համար։

Եկեղեցւոյ աւարտումէն յետոյ կը սկսի ջուրի հանդէսը։ Տուներու կարասները պարպուելէն զատ՝ Վարդեւորի օրուան ջուրի առատ պաշար մը ունենալու նախահոգութեան շնորհիւ լեցուած թիթեղները, խալկինները՝ կը պարպուին բոլորովին։ Անպատճառ թրջուիլը յանձն առնել պէտք է փողոց մը անցնիլ համարձակելու համար։ Տուներու երիտասարդները, տղաքը, հարսերն ու աղջիկները ջուր ի ձեռին պատրաստ են պատուհանին առջեւ, սենեակին մէջ, թըրջելու ամէն ով որ կ'անցնի փողոցէն, ծանօթ թէ անծանօթ՝ առանց խտրութեան տարիքի եւ հասակի։

Իսկ ամէնէն հետաքրքրականն ու զուարճալին ջրամարտն է։ Երկու կամ աւելի ընկերներ, երկու սեւէ, մէյ մէկ ըմպանակ ձեռք առած եւ մէյ մէկ աման ջուրի գլուխ անցած՝ կանոնաւորապէս իրարու կը նետեն՝ մինչեւ որ իրենցմէ մէկուն ջուրը սպառի։ Մեծ խոհեմութիւն պէտք է ջուրը խնայողութեամբ գործածելով՝ պատրաստ ջուր ունենալու համար, եթէ ոչ բացը կը մնայ ու մինչեւ իրեն համար թաքստի անկիւն մը ճարելը՝ արդէն ոտքէն մինչեւ գլուխը լաւ մը թըրջուած կ'ըլլայ՝ հաւաքական ջուրի հարուածին ենթակայ ըլլալով։ Եթէ, սակայն, աղ՚կութիւն մը կայ քաղաքին համար, ա՛յն է որ վազուն ջուրեր, գետ, առու կամ լիճ չունի իր մէջ, որով շատեր չեն կրնար այդ վիճակը շարունակել ջուրի նուազութեան պատճառաւ։ Թամզարա եւ այգիները իրենց մէջ շատ մը աղբիւր, առու ունին, ուստի հոն աւելի սոսկալի կ'ըլլայ այս սովորութեան նուիրագործումը։ Այն տեղերու համար հասարակ բան մըն է մէկզմէկ հանդերձներով մէկտեղ գետը կամ աւազանին մէջ նետելը։ Շատ անգամ հագուած սրբուած, ինչպէս կ'ըսեն տեղացիք. երիտասարդներու կամ հարսերու պճրանքը օդը կը ցնդի խալկին մը ջուրով։

Պարեր կը սարքուին հաւաքոյթներու մէջ ուր երիտասարդներ, ի տես պճնազարդեալ հարսերու կամ օրիորդներու (աս աւելի գիւղերը տեղի կ'ունենայ) պարզուկ անկեղծութեամբ մը կ'երգեն իրենց բերնին ջուրերը վազցնելով.

«Վարդ է բացուեր Վարդեւորին կիրակին,
Մենք չենք դիմանար նոր հարսներուն կրակին։»

Շիկնոտ պատասխան մը միայն միւսներուն կողմէ եւ ո՛չ ուրիշ բան՝ գաւառական համեստութեամբ, կամ շատ շատ ներողամիտ ժպիտ մը շնորհալի կերպով արձակուած վարդագոյն շրթներէ։

* * *

Շփոթութեամբ տեղի ունեցող զուարճալի դիպուածներ ալ պակաս չեն ըլլար այս պարագային։ Օրինակի համար անճապարանօք իրարու եռեւէ վազելու առեննին կերակուր թափել կամ սխալմամբ այլ եւ այլ բաներ իբր ջուր իրարու վրայ նետել են։ Ասոնցմէ մէկ քանին ընթերցողներուն ներկայացնել, եթէ ոչ շահեկան, գէթ օգտակար կը համարիմ առողջութեան՝ եթէ երբեք կարենամ ժպիտ մը քաղել անոնցմէ՝ որովհետեւ «ծիծաղը յանցանք չէ» եւ ընդհակառակը բնական պէտք մը։

Վարդավառի կիրակի օր մը երկու երիտասարդներ սաստիկ կը բռնուին իրարու հետ գլուխ լուացնելու որոշումով։ Բաւական ատեն չափուելէ վերջ իրենցմէ մէկուն ջուրը սպառելով կ'ստիպուի նահանջել ու կը փախչի. բայց երկրորդը կը հետապնդէ իրեն ու կը ստիպէ որ նորէն շարունակեն մրցումը։ Վերջին թափով մը զուր դիմադրութենէ մը վերջ առաջինը, վճռական ըլլալու պայմանաւ, իր ձեռքի ըմպանակը կը խոթէ մօտը գտնուող աման մը մէջ ջուր կարծելով մէջինը, եւ կը կործէ հակառակորդին գլխուն։ Բայց պտուկին մէջինը ի՜նչ ըլլայ աղէկ, թանըսպաս ապուր (14) որ կ'աղտոտէ սարսափելի կերպով մարդուն նոր նոր վերարկուն ու տաբատը։ Կը պատմուի թէ նոր-փեսայ մըն է եղեր այս դժբաղդութեան ենթական, որ իր նշանածին հաճելի երեւալու համար այս քաջութիւնը ընելուն հակառակ ազդեցութիւն մը կ'ընէ ներկաներուն վրայ։

Ուրիշ Վարդավառի կիրակի մը տասնէ աւելի այր մարդիկ այգիի մը մէջ մածուն ուտելու ժամանակ իրենց մէկը կ'ուզէ որ մածունին մնացորդը ինք ուտէ, ուստի մածունը կաւմ (15) ընելով կը փչէ իր ընկերներուն երեսն ի վեր։ Ասով սեղանակիցները բոլորն ալ կը հեռանան եւ մարդը առանձինն... բարբառելով կը ճաշակէ մածունը։

Վարդավառի կիրակնամուտին կին մը կ'ուզէ այգին երթալ եւ այրը կ'ընդդիմանայ. ու երբ կը տեսնէ իր կնոջ իր դէմ ըմբոստանալը կերակուրին շերեփը կը փակցնէ կնկանը ճակտին. կինն ալ, կնոջական յամառութեամբ, պտուկով եահնին կը լեցնէ էրկանը գլուխն ի վար։

Դեռ շատ կրնայ երկարիլ ասոնց շարքը, ամէնքն ալ իրարմէ զուարճալի, բոլորն ալ իրական եւ ո՛չ շինծու։ Վերջապէս Վարդավառը իր այս աննշան անպատեհութիւններուն հետ մէկտեղ, հաճելի դադար մը հրապոյրը կու տայ կրօնական հաւատալիքներով առլի՝ առեւտրական գործերով զբաղող վաճառականներուն թէ արհեստաւորին, տնական գործերով զբաղած տիկնոջ թէ ներսերը մնալու դատապարտուած գաւառացի աղջիկներուն, դասերու հոգերով ծանրաբեռնուած դըպրոցականին՝ թէ գերեզմանին սեմին մօտեցած, աշխարհի վաղանցիկ հեշտութիւններէն հրաժարած ծերուկին ու մամիկին։ Իսկ ինծի համա՞ր։—Կրօնական տօնախմբութիւն մը, գեղեցիկ արձակուրդի ժամանց մը ըլլալէ վերջ թղթակցի պաշտօնիս յարմար գրելու առիթ մը։

ԳԱԳԻԿ ՕԶԱՆԵԱՆ

---

(1) Ջահրա = Գործիք մը կամ մեքենայ մը, որ կը բաղկանայ գլխաւորաբար լարով մը իրարու հետ յարաբերութիւն ունեցող երկու անիւներէ, մէկը մեծ եւ միւսը փոքր, եւ կը գործածուի մանածը իր նախկին վիճակէն գլաններու — տեղական բարբառով դարտակ, — վրայ փաթթելով կկոցներուն մէջ դրուելու յարմարցնելու համար։

(2) Ճեազուկ = Աս ալ վերինին մէկ մասը կրնայ համարուիլ, վասն զի անոր լրացուցիչն է. անիւ մը որուն վրայ կ'անցընեն մանածին կիւլերը եւ թելին մէկ ծայրը կը բերեն կը միացնեն ջահրային վրան անցուած դարտակին կամ մասուրային, որով երբ ջահրային անիւները դառնան՝ կը սկսի դառնալ նաեւ ճեազուկը եւ թելը կը փաթթուի մասուրային վրայ։

(3) Ֆէրէ = Հոր, գործիքներու կազմածք մը տեղական մանուսա գործելու համար։

(4) Մաքօֆ = Կկոց։

(5) Մըռտուք = Գործուելիքին կարգաւորեալ մանածը՝ խո՛ւր կծիկի ձեւով։

(6) Չուլ = Կանեփէ կամ վարնոց բուրդէ պատրաստուած կապերտներով շինուած վերմակաձեւ՝ թոնիրը ծածկելու համար։

(7) Հոս քննութիւնները շատ ուշ տեղի կ'ունենան օդին զովութեանը պատճառաւ։

(8) Նօշպայակիր = Ըմպանակներ կրող։

(9) Էգէստան = Այգիներ։

(10) Հօյնա = Թամզարայի մէջ պզտիկ ջրի ակ մը, ուխտատեղի՝ ուր կ'երթան ուխտաւորներ, ցաւագարներ. յարմար տեղ Վարդավառին գիրար ջրելու համար։

(11) Քա, հարսը = Մայրիկ։

(12) Նէհէ՛ = Նայէ՛։

(13) Քալա = Մեծ մայր։

(14) Թանըսպաս ապուր Թանով, խուսով եւ կորկոտով մասնաւորապէս պատրաստուած Շ. Գարահիսարի յատուկ ապուր մը՝ զոր ամէն օր գրեթէ կ'եփեն ամէն տուներու մէջ եւ ընդհանրապէս պաղեցնելով կ'ուտեն։

(15) Կաւմ ընել = բերանը լեփ-լեցուն ընել որ եւ է հեղուկով, այնչափ շատ՝ ամենափոքր շարժումով մը պոռթկալու աստիճան։

ԳԻՒՂԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՍՏՆՏՈՒ ԿՈՎԵՐԸ ՃԱՆՉՆԱԼՈՒ ԿԵՐՊԵՐԸ

Տարիք.—Տարիքի խնդիրը ամէնէն կարեւորն է, որովհետեւ նախ տարիքին վրայ հիմնուելով կովի մը արժէքը կրնանք որոշել, երկրորդ՝ կովուն քանի տարու ըլլալը հասկնալնէս վերջն է որ պիտի կրնանք մօտաւորապէս ըսել թէ դեռ քանի տարիներ անասունէն պիտի կրնանք կաթ քամել։ Կովի մը տարիքը ակռայէն եւ եղջիւրներէն կրնանք հասկնալ։ Ակռաները քննելու համար կովին բերանը

—)(21)(—

ՄԱՔՍ ՆՈՐՏԱՈՒ

ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ՆՈՐՕՐԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գ.

ԼԱՒԱՏԵՍՈՒԹԻ՞ՒՆ ԹԷ ՅՈՌԵՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Այն ատեն միայն կը խոստովանինք թէ իրողութիւնները անհաճոյ են, երբ մեզի չափէն աւելի կը տառապեցնեն, եւ ատոնք ալ ո՛չ ամէն անգամ։ Բայց հոն ուր, ինչպէս ծերունիին ու մանուկին քով, չունենալով ստոյգ ծանօթութիւն մը անցեալէն ու ապագայէն, ընդրողութիւնը ունինք դատելու այդ երկուքը իբրեւ գեղեցիկ կամ իբրեւ տգեղ, վայրկեան մը չե՛նք վարաներ ու, այդ ծերունիին ու մանուկին վրայ, մէկէն կը հիւսենք, կը յերիւրենք կիսաստուածներու լուսափայլ դէմքեր, որոնք, իրականութեան մէջ, բնականէն աւելի մեծ պատկերներն են մեր խորին լաւատեսութեանը։

Աւանդութիւնները ու մեկնութիւնները, որ հասարակ միամիտ ժողովուրդին տեսութիւններուն կերպարանիչ (plastique) ազդուցածքն մը կը ծառայեն, հարիւր անգամ կը վկայեն ժողովուրդին նախնական անդիմադրելի լաւատեսութիւնը։ Աւելի վերը ցոյց տուի թէ ինչպիսի ուրախութեամբ իւրաքանչիւր անհատ կ'ընդունի մահուան սոսկալի իրողութիւնը. ժողովուրդը աւելի առաջ կ'երթայ, սխալմաբար առաքինութիւն կը գործէ, ու կ'երեւակայէ պատմութիւն մը որուն հիմն է թէ մահը բարիք մըն է, եւ յաւիտենական կեանք մը [illegible] մը պիտի ըլլայ։ Ասոր մէջ կը տեսնուի յստակօրէն Թափառական-Հրեայի հրաշալիքին բարոյականը, որ յուսահատօրէն կը տենչայ մահուան իբրեւ ազատութիւն, բայց չկրնար գտնել զայն։ Այս հրաշալիքը հնարող ժողովուրդը ծանօթ առակին աղուէսին չի՞ նմանիր, որ համոզուիլ կը յայտնէ թէ շատ կանանչ են խաղողները որոնց սաստիկ կը տենչայ սակայն, բայց որ չի կրնար անոնց հասնիլ։

Անմահութիւնը անմատչելի է. հետեւապէս ողբերգական չարիք մըն է. եւ ասով՝ մենք ահա կը մխիթարուինք։ Ծանօթ է աղքատի մը պատմութիւնը, որուն խաչը այնքան ծանր կը կշռէր իրեն, եւ որ ուրիշ խաչ մը կը հայցէր։ Իր պահապան հրեշտակը զինքը այնպիսի տեղ մը առաջնորդեց ուր շատ մը խաչեր կային, մեծ ու փոքր, ծանր ու թեթեւ, սուր ու կլոր եզերքներով. կարգաւ փորձեց զանոնք. ոչ մէկը իրեն կատարելապէս կը յարմարէր։ Վերջապէս անոնցմէ հատ մը գտաւ որ ամէնէն աղէկ կուգար իրեն. եւ տեսէ՛ք, նոյն իսկ իր առջի խաչն էր գտածը, այն խաչը զոր սակայն ինքը ուզած էր փոխել։ Ջանազան ձեւերու ու զրոյցներու տակ, միշտ կը յայտնուի անոնց մէջ սա գաղափարը թէ ամէն մարդ ինքզինքը գերազանց կը գտնէ այն վիճակին մէջ ուր է, թէ պիտի սըխալէր եթէ իր ունեցածէն տարբեր բան մը մաղթէր իրեն համար, եւ թէ սպասաւորի մը համար իր սպասը ա՛յնքան բարեբաստութիւն մըն է որքան թմբկապետի մը համար՝ իր բարձր հասակը։

Ճշմարտութիւնը սա է որ լաւատեսութիւնը, անսահմանափակ ու անջնջելի լաւատեսութիւն մը, մարդուն հիմնական տեսութիւնները կը կազմէ, բնազդական զգացումը որ ամէն կացութիւններու մէջ բնական է իրեն համար։ Ինչ որ լաւատեսութիւն կը կոչենք պարզապէս միայն այն ձեւն է որուն տակ մեր կենսական տարրը, կը հասնի մեր գիտակցութեան։ Լաւատեսութիւնը ուրեմն կենսականութեան համար ուրիշ նոյնիմաստ բառ մըն է, գոյութեան իրողութեան հաստատութիւն մը։ Մենք կը զգանք կենսական զօրութիւնը մեր «ես»ին իւրաքանչիւր բջջին մէջ, բեղմնաւոր գործունէութիւն մը որ պատրաստ կ'ընէ, ու ատով նախազգալ կու տայ իր շարունակական պաշտօնը. ուրեմն կը հաւատանք ապագայի մը, որովհետեւ կը զգանք զայն մեր անձին իրաւունքը. կը յուսանք, որովհետեւ գիտակցութիւնը ունինք թէ մենք պիտի տեւենք տակաւին։ Միայն գիտակցութեան հետ աչքերն ալ կը նուազին, ու ալ չեն կրնար նշմարել տխուր փոփոխութիւնը։ Պարագաներուն հետ պատշաճելու կարողութիւնը զոր ունի մեր գործարանաւորութիւնը, կարողութիւն առանց որուն չպիտի կրնար ապրիլ անիկայ ու իր մէջ հաստատուած անհուն schémaն որ զարգացումի նախասահմանուած շրջան մը ընելու կը մղէ զայն, ահա՛ ասոնք են լաւատեսութեան կենդանի հիմերը, որուն մէջ միանգամայն գիտենք ունենալ համակերպութիւն մը տրուած իրողութեանը, ու յուսալիր ակնարկ մը դէպ ի առաջ։ Սրբ ճիգ մը դէպ ի նպատակը զարգացումին, պահպանութիւնը «ես»ին, եւ ահա՛ լաւատեսութեան։ Հին լատին հեղինակը որ սա բանաձեւը դրած է Dum spiro spero (ցորչափ որ կը շնչեմ, կը յուսամ), կարճ կերպով պարզած է փիլիսոփայութիւնը կեանքին, ու դասական calembourի մը ձեւը տուած է կենսաբանական հիմնական ճշմարտութեան մը։

Թարգմ. Ե. ԳՕԼԱՆՃԵԱՆ

ՎԵՐՋ

բանալու է. ասոր համար մէկ ձեռքերնուս մատուըները կովին քթին ծակերուն մէջ խոթելով ուժով մը կը սեղմենք և միւս ձեռքերնիս ալ կովին բերանը մըտցընելով լեզուն կը բռնենք և դուրս կը քաշենք. լեզուն դուրս քաշելնուս պէս կովը ա՛լ բերանը չի կրնար գոցել և այն ժամանակ կովին ակռաները քննելը շատ դիւրին կ'ըլլայ։

Կովերը վարի կզակնուն վրայ ութ հատ կտրող ակռաներ ունին. մէկուկէս տարեկան կովի մը կտրող ակռաները դեռ կաթի ակռաներ են, որոնք այդ տարիքէն վերջ կը սկսին թափիլ կարգով և անոնց տեղ մշտական ակռաներ կը բուսնին։ Կաթի ակռաները մշտականներէն զանազանելը դժուար չէ. կաթի ակռաները շատ ճերմակ, անկանոն և մշտականներէն պզտիկ են, մարդ մէյ մը երբ անոնք տեսնէ ալ ևս երկու տեսակ ակռաները իրարմէ դիւրութեամբ կրնայ զանազանել. արդ, երբ կովին բերանը բանալով տեսնենք թէ ութ ակռաներէն մէջտեղի առաջին երկուքը մշտական և միւս վեցը կաթի ակռաներ են, այն ժամանակ պէտք է ընդունինք որ կովը երկու տարու է։ Եթէ մէջտեղի չորս ակռաները մշտական են՝ 3 տարու է, իսկ եթէ վեց ակռաները մշտական են՝ 4 տարու։ Կովը 5 տարու եղած ժամանակ աղէկսի ութը կտրող ակռաներն ալ մշտական կ'ըլլան։ Հինգ տարին անցուցած կովի մը տարիքը ճանչնալը դիւրին չէ, անասնաբոյժ մը միայն կարող է անոր տարիքը ճշդիւ որոշել։ Բայց երբ կը տեսնենք թէ կովու մը ակռաները շատ մաշած, աւըրշտուած և կ'երերան, կրնանք կասկածիլ թէ կովը հինգ տարուն անցուցած է։

Կովին եղջիւրները քննելով ալ բաւական լաւ կերպով կրնանք տարիքը հասկնալ։ Կովուն եղջիւրին վրայ կովին տարիքին համեմատ օղակներ կը գտնուին. այդ օղակներէն առաջինը կովը երեք տարու եղած ատենն է որ կը կազմուի, երկրորդը չորս, երրորդը հինգ և շարունակաբար. ամէն տարի մէկ օղակ մը կ'աւելնայ, անանկ որ այդ օղակները համրելով կրնանք վեր վար կովու մը տարիքը գտնել, եթէ ծախողը կովուն տարիքը ծածկելու համար ռ և է խարդախութիւն ըրած չէ։

Բնաւորութիւն.—Նկատի առնելիք կէտ մըն ալ կովուն բնաւորութիւնն է. այն կովերը որ դիւրութեամբ կը գրգռուին, հանդարտ չկենալով միշտ շարժումներ կ'ընեն, չեն թողուր որ մարդ իրենց մօտենայ, չեն կրնար սնտուռ ըլլալ։ Շատ կաթ արտադրող կովերը հանդարտ, հեզ բնաւորութեան տէր են և թող կուտան որ չճանչցած մարդիկնին անգամ իրենց մօտենայ։

Ականջները.—Կովուն ականջները պէտք է լայն և առատ մազերով ծածկուած ըլլան։ Եթէ ականջներուն մէջը ականջի աղտ կոչուած տեսակ մը իւղոտ զանգուածէն շատ քանակութեամբ տեսնուի, այդ պարագային կրնանք հետեւցնել թէ կովուն տալիք կաթը շատ քանակութեամբ կարագ կը պարունակէ։ Նոյնպէս կաթը շատ քանակութեամբ կարագ պարունակող կովերուն ականջներուն մորթը մութ դեղին գոյն մը կ'ունենայ, որուն հընդկական ներկ անունը կուտան։ Միեւնոյն ներկը կը տեսնուի նաև աչքերուն եզերքները և ծննդական գործարաններուն բոլորտիքը։ Այդ ներկը դիւրութեամբ կրնանք նշմարել երբ կովուն ականջին ետևէն լոյսին նայինք։

Կուրծք եւ փոր.—Կովուն կուրծքը լայն պէտք է ըլլայ որ շնչառութիւնը դիւրութեամբ և արագ կատարուի. փորն ալ մեծ. փորին մեծութիւնը կը ցուցնէ թէ անասունը շատակեր է, ինչ որ յարգի յատկութիւն մըն է։

Պոչը.—Առատ կաթ տուող կովերուն պոչը ընդհանրապէս երկայն կ'ըլլայ։

Ս. ՔԻՐՋԻԿԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Չինու դէպքեր

Ուաշինկթըն, 11 օգոստոս.—Այստեղի չինական դեսպանը Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարութեան յանձնեց չինական փոխարքաներուն, որոնց մէջն է նաև Լի-Հունկ-Չանկ, մէկ գրութիւնը։ Փոխարքաները այդ գրով կը խնդրեն Մ. Նահանգներէն միջամտել, որպէս զի այլեւս ուրիշ օտար զինուորներ ցամաք չհանուին Շանկհայ, վասն զի ատոր հարկ չէ մնացած, քանի որ օտար տէրութիւնները ամիսներ առաջ կատարելապէս պաշտպանութեան տակ առած են Շանկհայի պահպանութիւնը և Նաւահանգիստին մէջ ալ քսան մարտանաւեր կը գտնուին բարեկարգութիւնը պահպանելու համար։

Քէօլն.—Պերլինէն կը գրեն Քէօլնիշէ Ցայթունկի թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը պաշտօնապէս յայտարարած է որ ինքն ալ պատրաստ է Բէ-Չիլիի իր զինուորները Վալտէրզէ կոմսին վերին հրամանատարութեանը տակ դնել, եթէ միւս տէրութիւններն ալ միեւնոյնը ընեն։

Պէռլին.—Վոսիշէ Ցայթունկ կ'իմանայ թէ Անգլիա միայն Բէ-Չիլիի համար կը ճանչնայ Վալտէրզէ կոմսին ընդհանուր հրամանատարութիւնը, իսկ Եանկ-Չէի հովիտին համար կը պահէ իր գործելու ազատութիւնը։

—Նիւ-Եորքէն կը գրեն Պերլինէր Թակեպլադի.—Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը մասնակցելով հանդերձ տէրութեանց քաղաքականութեանը՝ Բէքինի դեսպանները ազատելու համար, իբրեւ ամէնէն իմաստուն գործ մը կը նկատէ Վիլհէլմ կայսեր որոշումը, որով Վալտէրզէ կոմսը ընդհանուր հրամանատար կարգուեցաւ։

—Ճաբոնի կայսրը, հեռագիր մը ուղղելով Գերմանիոյ կայսեր, յայտարարեր է որ մեծապէս գոհ մնացած է Վալտէրզէ կոմսին միջազգային զինուորներուն ընդհանուր հրամանատար կարգուելուն հահամար։

—Գերման մամուլը գոհ մնացած է այն բանախօսութենէն զոր Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահը արտասանեց՝ Չին երթալիք զինուորներուն դրօշները բաշխելուն առթիւ։

—Քէօլնիշէ Ցայթունկ կ'ըսէ թէ Գերմանիա որոշած է խոհեմութեամբ գործել Չինու մէջ։

Բեդերսպուրկ.—Նովոսթի լրագիրը խօսելով Վալտէրզէ կոմսին անուանման վըրայ, կ'ըսէ.—«Այն միջոցին երբ Չինու տագնապը ամէնէն սաստիկ վիճակին մէջ է, Վալտէրզէ կոմսին նման անձնաւորութեան մը ընդհանուր հրամանատար կարգուիլը շատ բարեպատեհ է։ Բոլոր տէրութիւնները հաւանօրէն գոհունակութեամբ պիտի ընդունին այդ տնօրինութիւնը, վասն զի Չինու մէջ ամէնէն աւելի վնասներու և անարգանքի ենթակայ եղած տէրութիւնը Գերմանիան է։»

Հռոմ.—Թաքուէն կը հեռագրեն թէ Բէյ-Թանկի ճակատամարտին մասնակցեր է նաեւ իտալական Գալապրիա մարտանաւէն զօրախումբ մը, առանց կորուստ ունենալու։

Վիեննա.—Բէքինի աւստրիական դեսպան Պ. ֆոն Ջիքան որ արձակուրդով Վիեննա կը գտնուի, յառաջիկայ շաբթու դէպ ի Ճաբոն ճամբայ պիտի ելլէ։ Դեսպանը ամէնէն կարճ ճամբուն պիտի հետեւի՝ այսինքն Պրէմէնէն Նիւ-Եորք պիտի երթայ. յետոյ հիւսիսային Ամերիկա պիտի անցնի և անկէ Քանատա, ուրկէ շոգենաւով Նակասաքի կամ Եոքոհամա պիտի ուղեւորի։

Բարիզ.— Ֆրանսական կառավարութիւնն ալ ընդունած ըլլալով Վալտէրզէ կոմսին անուանումը, կառավարական կուսակցութեան պատկանող Բարիզեան լրագիրները կ'ըսեն թէ Վալտէրզէ կոմսին ազդեցութեան շրջանակը պիտի սահմանուի՝ մօտերս կատարուելիք ճակատամարտին ցոյց տուած պէտքին համաձայն։

—Չինու կառավարութիւնը պաշտօնապէս ծանույց թէ Բէքինի յատուկ թըղթակցութիւնները եայլն պիտի ընդունի։

—Միջազգային զինուորները շաբաթ օրը քառասուն քիլօմէթրի չափ մօտեցած էին Բէքինի։

Վիեննա.— Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ հետեւեալը կը գրէ.

«Կիրակի օրը կատարուած ճակատամարտին հետեւանքով, որով միջազգային զինուորները փայլուն յաղթանակով մը գրաւեցին Հէյգիօյի մօտ չինական դիրքը, այլ ևս եւրոպական բանակին առջեւ ճամբան բացուած է Բէքինի դեսպանները ազատելու համար։ Բուն իսկ պատերազմը հիմա սկսաւ, որ եթէ նըպաստաւոր կերպով և յաջողութեամբ շարունակէ, Չինու մայրաքաղաքին մէկ մասին գրաւումովը պիտի աւարտի. Նաև ընդհանուր հրամանատար Վալտէրզէ կոմսը պատերազմի դաշտը չհասած, միջազգային զինուորները Բէքին մտած պիտի ըլլան։ Վալտէրզէ կոմսը իր սպայակոյտով հազիւ 14 օրէն պիտի կրնայ ճամբայ ելլել. Մարէշալը եթէ մինչեւ Պրինտիզի ճամբան կարճեցնելու համար երկաթուղիով երթայ և Սուէզի ջրանցքէն անցնելով Քոլոմպոյի, Սինկափուրի ու Շանկայի ճամբով Բէ-Չիլիի ծովածոցը անցնելու համար Պրինտիզիէն մեկնելիք առաջին շոգենաւը նստի, հազիւ հինգ շաբաթէն պիտի երթայ. ընդհանուր հըրամանատարի պաշտօնն ալ հազիւ սեպտեմբերի կէսին պիտի կրնայ ձեռք առնել։ Թէեւ այլեւայլ կողմերէ առաջարկուած է որ գերման մարէշալը Սիպերիոյ նոր երկաթուղիի գծով երթայ Ծայրագոյն Արեւելք, սակայն այդ գիծը հիմա մինչեւ Վլատիվոսթոք չինուած է։ Կառախումբերը Մոսկուայէն Չիլապինսքի ճամբով մինչեւ Իրքուցք և Պայքալ կըրնան երթալ։ Կառախումբերը, ինչպէս յայտնի է, Պայքալի լճին վրայէն մասնաւոր շոգենաւերով միւս եզերքը կը փոխադրուին. անկէ երկաթուղիի գիծը մինչեւ Սէրթինսք կ'երթայ Շիլքա գետին եզերքէն։ Սէրթինսքէն մինչեւ Շիբարուսք ուղեւորութիւնը դարձեալ շոգենաւերով կը կատարուի՝ նախ Շիլքա և ապա Ամուր գետերուն վրայէն։ Գետի այդ ճամբան 2,240 քիլօմէթր երկայնութիւն ունի։ Շիբարուսքէն մինչեւ Վլատիվոսթոք՝ 766 քիլօմէթր՝ թէեւ երկաթուղիով կարելի է երթալ, սակայն Վլատիվոսթոքէն մինչեւ Թաքու և Բէյ-Հոյի գետաբերանը դարձեալ շոգենաւով երթալ հարկ է։ Ռուսիոյ զինուորական վարչութեան կողմէ անցեալները հրատարակուած տետրակէ մը կ'երեւայ թէ հիմա Բարիզէն, Լոնտոնէն, և նոյն իսկ Պերլինէն մինչեւ Վլատիվոսթոք երեքուկէս շաբաթէն կարելի է երթալ։ Անգլիացի լրագրական թղթակից մը որ Սիպերիոյ գծով ամէնէն կարճ ուղեւորութիւնը կատարած է, կ'ըսէ թէ Բէքինէն մինչեւ Լոնտոն հազիւ յիսուն օրէն կրցեր է երթալ։ Խապարովսքէն մինչեւ Սթրէթենսք գետի ճամբով ուղեւորութիւնը երեք շաբաթ տեւած է։ Եթէ նկատողութեան առնուի այն պարագան թէ Մանչուրիոյ մէջ տիրող շփոթութեանց հետեւանքով շատ վտանգաւոր է Ամուր գետին վրայէն շոգենաւով երթալը, դիւրաւ կարելի է հասկնալ թէ Սիպերիոյ ճամբան բնաւ յարմար չէ Վալտէրզէ կոմսին ուղեւորութեանը։ Ասկէ զատ Սաութէմփթընի, Նիւ-Եորքի, Սան-Ֆրանչիսքոյի, Եոքոհամայի և Թաքուի ճամբան ալ առաջարկուեր է, բայց ատով ալ 38-40 օրէն հազիւ կարելի է Չին հասնիլ։ Ռուս կառավարութիւնը ուղեւորութիւնները փութացնելու և Ամուր գետին վրայ գործողութիւնները ապահովելու համար անհրաժեշտ միջոցները եթէ ձեռք առնէ, ամէնէն կարճը դարձեալ Սիպերիոյ ճամբան է։

Եանկ-Զունի գրաւումը.—Ռէմի ամերիկեան ծովակալը Թաքուէն օգոստոս 6 թուականով հետեւեալը հեռագրած է իր կառավարութեան՝ Եանկ-Զունի գրաւմանը մասին.

«Անգլիացիներու յառաջապահներուն հրամայող անգլիական զօրավարը կը հեռագրէ ինծի թէ Բէյ-Թանկի գրաւումէն ետքը, շարունակեր է յառաջանալ Բէյ-Թանկէն 12 քիլօմէթր դէպ ի Եանկ-Զուն, որուն վրայ յարձակեր է՝ աջ կողմէն Ամերիկացիներուն և ձախ կողմէն Ռուսներուն աջակցութեամբը։ Ահելի կրակի մը տակ հինգ քիլօմէթրի չափ յառաջանալէ ետքը, միջազգային զինուորները գրաւեր են Չինացիներուն պաշտպանութեան առաջին գիծը և քիչ ետքը մտեր են Եանկ-Զուն։»

Վոլֆ գործակալութիւնն ալ Թիէն-Ձինէն օգոստոս 7 թուականով հեռագիր մը հրատարակած է՝ ծանուցանող թէ Բէյ-Թանկի գրաւումէն ետքը, անգլիական, ամերիկեան, ռուս և Ճաբոն զինուորները շարունակելով իրենց յառաջխաղացութիւնը, գրաւեր են Եանկ-Զունը և հիմա թշնամին կը հալածեն։ Աւստրիացի, գերմանացի ու իտալացի փոքրաթիւ խումբեր Թիէն-Չին վերադարձեր են։ Քուրբօլ ալ կը հեռագրէ թէ Ֆրէ զօրավարը 800 հոգիով և երեք հրետանիով պիտի մասնակցի Բէքինի արշաւանքին։

Հոնկ-Քոնկէն օգոստոս 10 թուականով կը հեռագրեն.— Սվաթովի շուրջը անկարգութիւնները և աւարառութիւնները կը շարունակուին։ Փոխարքան բնաւ կարեւորութիւն չի տար հիւպատոսներու բողոքին։ Միսիոնարական բոլոր հաստատութիւնները քանդուած են և բնիկ քրիստոնեաները քարկոծուած և սպաննուած։

Գերմանիոյ պաշտօնաթերթը հրատարակեց հրամանագիր մը որով արգիլուած է զէնք արտածել դէպ ի Չին, չինական եզերքին եւրոպական գաղթավայրերը և Չինու դրացի նաւահանգիստները։

—Գերմանիոյ ծովային նախարարութիւնը կը բանակցի շոգենաւային ընկերութիւններուն հետ՝ նորէն ութ շոգենաւեր վարձելու համար որոնք զինուոր պիտի փոխադրեն Չին։ Քէօլնիշէ Ցայթունկ կ'իմանայ թէ նորէն Չին ղրկուելիք գերման զինուորներուն թիւն է 5000 որոնք կամաւորներ են։ Բոլորովին կը հերքուի այն լուրը թէ գերման կառավարութիւնը մտադիր եղած ըլլայ 15-20 հազար զինուոր ղրկել Չին։

Պելճիքայի Թագաւորը իր անձնականէն պիտի հոգայ Չին ղրկուելիք արշաւախումբին ծախքը։ Տէր-Գնդապետ Պարթէլ Պելճիքայի պատերազմական նախարարութենէն արձակուրդ ստացած և հրամանատար կարգուած է այդ արշաւախումբին։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Լորտ Ռոպըրթս օգոստոս 8 թուականով կը հեռագրէ Բրէթորիայէն.

«Պոէր բանակէտէն փախած անգլիացի գերի մը երէկ առտու կանուխ լուր տուաւ Լորտ Քիչնըրի թէ Տէվէթ զօրավարին վակոնները թնդանօթի ձայներ լսելուն պէս անցեր են Վալ գետը։ Այդ ձայները անտարակոյս Մէթհուէնի թնդանօթներուն էին, վասն զի այդ վերջինոյն հրահանգ տուած էի դիրք մը գրաւել Բոչէֆսթրոմի և Լինտլէի մէջտեղը, ուր կրնար պաշարել թշնամին, որ Վալ գետը կ'անցնէր Տէվէթս-Տրիֆթի մօտ։ Լորտ Քիչնըր այս միջոցիս, հեծելազօրքերով և թեթեւաշարժ հեծելներով, կ'անցնի Վալ գետը։ Հէնթըր կը ծանուցանէ թէ Պեթլէհէմի և Հարիսմիթի մէջտեղը 4,140 Պոէրներ գերի ինկած են։ Ատոնց մեծ մասը դէպ ի Բարբըրթոն Գլուխ ճամբայ հանուած են, անկէ Սէյլան կղզին ղրկուելու համար։ Նաեւ 4000 ձիեր ձեռք անցուած են. մեծաքանակ ռազմամթերքներ քանդուած են Նաուբորթի, Բալէտոնի հովտին և Ֆուրիէրսպուրկի մէջ։ Էլանտս-Ռիվըրի անգլիական զինուորները 300 հոգիէ կը բաղկանային։ Այս միջոցիս Լորտ Մէթհուէնէն հեռագիր մը ստացայ ծանուցանող թէ երէկ առտու Վան-Տէր-Բրոմի մօտ յարձակեր է Տէվէթ զօրավարին բանակին մէկ մասին վրայ։ Պոէրները ետ մղեր է կարգ մը բլուրներէ, զոր թշնամին բաւական պաշտպաներ էր։ Մեր կորուստն է եօթը մեռեալ և քանի մը վիրաւոր։»

—Վէստըրութենէն օգոստոս 9 թուականով կը հեռագրեն Թայմզի.—Սըր Ռըտվէրս Պըլլըրի զօրախումբը որ կը յառաջանայ քսան մղոն տարածութեամբ գծի մը վրայ, Ֆիլբրթ-Տրիֆթ հասաւ։ Ձախ կողմէն թէեւ ընդհարումներ ունեցաւ, բայց Պոէրներուն գլխաւոր մասը՝ վեց թնդանօթներով ետ քաշուեցաւ Անգլիացիներուն առջեւէն։

—Լորէնսօ-Մարքեզէն օգոստոս 10 թուականով կը հեռագրեն Տէյլի Էքսբրէսի.

«Պոէր աղբիւրէ պաշտօնական զեկոյց մը կը ծանուցանէ թէ մեծ ճակատամարտ մը կատարուեր է Լիտէնպուրկի և Միտտըլպուրկի միջեւ։ Անգլիացիները պարտուած են 500 մեռեալ ու վիրաւոր ունենալով՝ քաշուիլ դէպի Միտըլպուրկ։ Ուրիշ զեկոյց մըն ալ յառաջխաղացութեանց շարք մը կը թուէ զորս ունեցած են Օռանժի Պոէրները. կը յարէ թէ Պոէրները նորէն ձեռք անցուցած են Հէյլպրոնը, Տըվիլլըրստորբը և Ֆրանքֆորթը։ Քրիւկէր նախագահը, չորեքշաբթի օրը ունեցած տեսակցութեան միջոցին յայտարարեց թէ անհիմն է այն զրոյցը որուն համեմատ մտադիր ըլլայ պատերազմը դադրեցնել, և թէ տակաւին շատ երկար պիտի տեւէ պատերազմը։»

—Տէյլի Թէլէկրաֆ ալ նոյն թուականով հեռագիր մը ստացած է Լորէնսօ-Մարքեզէն թէ Օռանժի նախորդ նախագահ Պ. Շթայն անձնապահ եղած է։

—Բրէթորիայէն անգլիական աղբիւրէ կը հեռագրեն.

«Լորտ Ռոպըրթս քաջառողջ է և մեծ գործունէութիւն ցոյց կուտայ։ Լորտ Մէթհուէն կասեցուց Տէվէթ զօրավարին յառաջացումը։ Պատրաստութիւններ կը տեսնուին զինուորական ատեանին առջեւ դատելու համար այն անձերը որոնք Լորտ Ռոպըրթսի դէմ դաւադրութիւն մը նիւթած էին։»

—Օլտըրշոթի մէջ հազարէ աւելի անգլիական զինուորներ հրաման ստացան օգոստոս 25ին դէպ ի հարաւային Ափրիկէ ճամբայ ելլելու համար։

—Մորնինկ-Լիտըրի մէջ Պ. Չարլս Ուիլկէնս խստիւ կը բողոքէ՝ Պրոնքըրսթէն տասը մղոն հեռուն ագարակներուն հրկիզման դէմ. այդ հրկիզումը կատարուեր է այն պատճառով որ Պոէրները կառախումբի մը վրայ կրակ ըրեր են, ինչ որ պատերազմիկ ըլլալ ըսել է։ Պ. Չարլս Ուիլկէնս չուզեր հաւատալ որ անգլիական սպայ մը այդ տեսակ հրաման մը տուած ըլլայ։

—Ռուս հարիւրապետ Կանէյզի որ Պոէրներու բանակին մէջ ծառայած էր և հիմա Բեդերսպուրկ դարձած է, վերջերս տեսակցութիւններ ունեցաւ քանի մը թղթակիցներու հետ՝ պատերազմին ներկայ պարագաներուն և անոր հաւանական վախճանին վրայ։ Ռուս հարիւրապետը յայտարարեց թէ սխալ է կարծել որ Անգլիա գործը լմնցնելու վրայ է Պոէրներուն հետ. Նաև թէ Անգլիացիները միշտ չափազանցած են իրենց յաջողութիւնները, թէ միշտ ծածկած են ճշմարտութիւնը, թէ Բրէթորիայի գրաւումը Թրանսվալի պարտութիւնը չի նշանակեր և թէ Անգլիացիները հոն ահռելի կռիւներ պիտի ունենան։ Կանէյզի հարիւրապետը կը հաւատայ Պոէրներու վերջնական յաղթանակին, վասն զի կ'ըսէ, Պոէրները արտասովոր յարմարութիւն մը ունին իրենց թշնամիին վրայ յանկարծակի յարձակումներ կատարելու, թակարդներ լարելու եւ շուտով նահանջելու մասին. Նաև անըմբռնելի տոկունութիւն մը և դիւցազնական քաջութիւն մը։ Ռուս հարիւրապետը խիստ կը գովէ Լորտ Քիչնըրի նկարագիրը, հմըտութիւնը, կորովը և բարձր կարողութիւնները, բայց անգլիացի միւս զօրավարներուն համար կ'ըսէ թէ ամէն կերպով ցաւալի անկարողութիւն մը ունին և կարելի չէ զանոնք բաղդատութեան դնել Պոէրներու այն հրամանատարներուն հետ որ պատերազմին առթիւ միայն զօրավարութիւն կ'ընեն՝ առանց առաջուընէ պատրաստուած ըլլալու։ Ռուս սպան Քրիւկէր նախագահին համար կ'ըսէ թէ գործնական մտքի տէր, հանդարտաբարոյ և հաստատամիտ մարդ մըն է։ Վերջապէս Պ. Կանէյզի կ'եզրակացնէ որ Թըրանսվալ դերեզմանը պիտի ըլլայ բրիտանական ազդեցութեան։

ԻՏԱԼԻԱ

Բանթէոնը, ուր կը գտնուի Ումպէրթօ թագաւորին մարմինը, անցեալ հինգշաբթի կէս օրէն մինչեւ իրիկուն բաց մընացեր է ժողովուրդին համար։ Բազմութիւնը այնչափ շատ էր որ երբեմն հարկ եղեր է փակել երկաթեայ վանդակորմերը։ Տակաւին անհամար շքեղ պսակներ կը հասնին։ Ամէնէն աւելի աչքի զարկած է Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահին ղրկածը, որ մահարձանին վրայ դըրուած էր՝ միւս վեհապետներուն պսակներուն հետ։ Հարիւրի չափ Իտալացի երեսփոխաններ որոշեր են ամբողջ Իտալիոյ մէջ Ումպէրթօ Ա. անունով բարենպատակ հաստատութիւններ հիմնել հիւծախտաւորներու համար։

—Իտալիոյ գլխաւոր լրագիրները մեծ գովեստով կը խօսին Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին գահաճառին վրայ։ Վատիկանի թերթն ալ երկար ատենէ ի վեր Հռոմի մէջ այսչափ իմաստուն և բարեպատեհ խօսքեր իմացուած չէին, կ'ըսէ։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Աթէնքէն առնուած պաշտօնական լուրերու նայելով, Եորկիոս թագաւորը իր անձին դարմանումը աւարտած ըլլալով, յառաջիկայ շաբթու Քոբէնհակ պիտի ուղեւորի։ Եորկիոս թագաւորը Յունաստան վերադարձած միջոցին Բարիզի Արուեստահանդէսը պիտի այցելէ։

—Նիւ-Եորքի հելլէն գաղթականութիւնը արծաթ դաւաթ մը և պսակ մը պիտի նուիրէ Միաուլիս հելլէն յածանաւին սպաներուն, երբ այդ նաւը Նիւ-Եորք հասնի։

—Էրէթրիայի մէջ հնախուզութիւններ կատարուած ատեն հին ատենէ մնացած զարդեր գտնուեցան գերեզմաններէ։ Ամէնէն աւելի աչքի կը զարնէ ոսկիէ ապարօշ մը որուն վրայ Սփինքսներ եւայլն քանդակուած են։

—Պ. Բալի Սթէֆանովիչ 200,000 տրախմի նուիրեց Լարիսայի մէջ երկրագործական տարեկան ցուցահանդէսին յատուկ շէնք մը շինելու համար։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼՂԱՐԻԱ

Պուքրէշի թերթերը կ'ըսեն թէ Ռումանիոյ ոստիկանութիւնը երկրէն պիտի արտաքսէ Տուլչաճացի քանի մը Պուլղարներ՝ իբրեւ մեղսակից Միխայլէանուի սպաննութեան գործին։

ՔՈԼԵՐԱ

Մէշէտի (Պարսկաստան) ռուս հիւպատոսը կը տեղեկագրէ թէ Աֆղանիստանի մէջ քոլերան կը ճարակի։ Քապուլի մէջ մահացու դէպքերը հետզհետէ կ'աւելնան։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐ

ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

(Շար. երէկի թիւէն)

Յօդ. Խ.—Մահուան դէպքերը, նախորդ երկու յօդուածներու տրամադրութեանց համաձայն, ղրկուած իլմուխապէրներուն մէջ նշանակուածին պէս մարդահամարի տոմարներուն մահերու բաժնին մէջ պիտի արձանագրուին. ծընունդներու արձանագրութիւններն ալ ըստ այնմ կ'ուղղուին. իսկ եթէ մեռնողը ամուսնացած է, անոր ամուսնութեան արձանագրութիւնը կ'ուղղուի։ Ճամբորդութեան միջոցին, շոգենաւին կամ նաւուն մէջ պատահած մահերու համար, նաւապետին կողմէ երկու վկաներու ներկայութեանը երկու օրինակ իլմուխապէր պիտի պատրաստուի։ Շոգենաւին կամ նաւին հանդիպած առաջին նաւահանգիստին մէջ, եթէ օսմ. երկիր է, նաւահանգստի վերատեսչութեան, իսկ եթէ օտար երկիր է, օսմ. հիւպատոսարաններու պիտի յանձնուին այդ իլմուխապէրները։ Նաւահանգստի վերատեսչութիւնը կամ օսմ. հիւպատոսարանը իլմուխապէրին մէկ օրինակը վար դնելով, միւս օրինակը Արտաքին գործոց նախարարութեան միջոցաւ Ներքին գործոց նախարարութեան պիտի ղրկէ. այս վերջինն ալ մարդահամարի ընդհանուր վերատեսչութեան միջոցաւ, մեռնողին արձանագրուած տեղը պիտի ղրկէ, հոն նորէն արձանագ. ութիւն կատարուելու համար։

ՄԱՍՆ Ե.

Տեղափոխութիւններու գործողութեանց կատարման եղանակը

Յօդ. ԽԱ.—Մարդահամարի տոմարներուն մէջ արձանագրուողները գաւառակին մէկ կողմէն միւսը կամ մէկ գիւղէն միւսը տեղափոխուած ատեն, անպատճառ իրենց գտնուած գիւղէն կամ թաղէն տեղափոխութեան իլմուխապէր մը պէտք է առնեն, տեղափոխման թուականէն առ առաւելն մինչեւ տասնըհինգ օրուան ժամանակամիջոցի մէջ։ Այդ իլմուխապէրը մարդահամարի վարչութեան պիտի ղրկուի, ուր նախկին արձանագրութիւնը պիտի ուղղուի. և եթէ տեղափոխուողը իր առջի բնակավայրը դառնայ, դարձեալ նոյն գործողութիւնները պիտի կատարուին։ Այս կանոնը չյարգող ընտանիքի տէրերէն, եթէ էրիկ մարդ է, տասը ղրուշ տուգանք պիտի առնուի։

Յօդ. ԽԲ.—Մարդահամարի տոմարներուն մէջ արձանագրուողներէն անոնք որ վերջնապէս տեղ մը կը փոխադրուին, այսինքն մէկ գաւառակէն միւսը և կա՛մ Պոլիս հաստատուողները, նախորդ յօդուածին համաձայն, իրենց բնակած թաղէն կամ գիւղէն տրուելիք իլմուխապէրին վրայ նախեւառաջ հարկ եղած ոստիկանական քննութիւնները պիտի կատարուին թէ տեղափոխողները ռ և է պարտք ունին կամ իրենց մեկնելուն արգելիչ պատճառներ կը գտնուին. այս ամէնը ստուգուելէ յետոյ միայն անցագիր պիտի տրուի՝ Միւրուր թէզքէրէսիին մէջ պիտի գրուի թէ բնակութիւննին ուրիշ տեղ հաստատելու համար կ'երթան և թէ ռ և է պարտք և արգելիչ պատճառներ չունին. այս ամէնը հաստատուելէ յետոյ միայն արտօնութիւն պիտի տրուի երթալու։ Այս անցագրին պիտի կցուի նաեւ իրենց նոր փոխադրուած տան պատկանող տեղէն կամ գեղէն առնուած երկրորդ իլմուխապէրը և երկուքը մէկանց մինչեւ տասնըհինգ օր մարդահամարի վարչութեան ներկայացնելով, հարկ եղած տեղափոխութեան գործողութիւնները պիտի կատարուին։ Մարդահամարի վարչութիւնը օսմանիէ թէզքէրէսիին ետեւը հարկ եղած ծանօթագրութիւնը տալէ յետոյ, խնդիրը պիտի տեղեկագրէ տեղափոխուելուն նախկին բնակավայրին մարդահամարի վարչութեան, նախկին արձանագրութիւնը ուղղելու համար։

Յօդ. ԽԳ.—Նախորդ յօդուածին համաձայն, բնակութիւննին Պոլիս փոխադրողներուն զինուորագրութեան ձեւակերպութիւնները, իրենց ծննդավայրին մէջ պիտի կատարուին։ Իսկ մնացեալներուն, այսինքն մէկ գաւառակէ միւսը փոխադրուողներուն զինուորագրութեան ձեւակերպութիւնները իրենց նոր հաստատուած տեղին մէջ պիտի կատարուին։ Ասոր համար մարդահամարի վարչութեանը կողմէ ղրկուած թէզքէրէին վրայ, տեղւոյն պահեստի սպաներուն կողմէ ըստ օրինի մանրամասն տեղեկութիւններ պիտի տրուին թէ փոխադրուողները զինուորական ո՛ր կարգերուն կը վերաբերին։

Յօդ. ԽԴ. —Մարդահամարի տոմարներուն մէջ արձանագրուողներէն անոնք որ նահանգէ մը ուրիշ նահանգ և կամ թէ առժամաբար Պոլիս կը փոխադրուին, անցագիր առնելու համար բոլորին իրենց ցոյց տուած իլմուխապէրին մէջ գրուած տեղեկութիւնները միայն դէպքերու տետրակին մէջ պիտի արձանագրուին, գացած տեղը կամ գիւղը, տեղափո թեան համար տրուած իլմուխապ պիտի կցեն նաեւ իրենց անցագիրը կուքը մէկանց մինչեւ 15 օր տե մարդահամարի վարչութեան ներ ցընելով հարկ եղած գործողութի պիտի կատարուին։ Նաեւ դէպքերու րակին մէջ արձանագրուելէն թէզքէրէի օսմանիէներուն ետեւը նշանակուի և մինչեւ 15 օր տեղ խութեան իլմուխապէրը և անցագ մարդահամարի վարչութեան ներկայ ցընողները 25 ղրշ տուգանք պիտի վ րեն։

Յօդ. ԽԵ.—Նախորդ յօդուածին համաձայն, երբ տեղափոխուողները իրենց նախկին տեղը կը դառնան և կամ ուրիշ տեղ մը կ'երթան, իրենց անցագիրը ա նելէ կամ օրինական պայմանաժա չլրացած անցագիրը վիզէ ընել տալ ռալ, պէտք է մարդահամարի վար թեան դիմեն և իրենց մեկնումը նշա կել տան դէպքերու տետրակին մէջ։

ՄԱՍՆ Զ.

Արձանագրութեանց քննութիւնը

Յօդ. ԽԶ.—Գաւառակներու մարդահամարի պաշտօնեաները երեք ամիսը գամ մը գեղերու մէջ, գաւառներու մարդահամարի պաշտօնեաները վեց ամիսը անգամ մը գաւառակներու կեդրոններուն մէջ, իսկ նահանգներուն մարդահամարի տեսուչները տարին անգամ մը բոլոր գաւառներու և գաւառակներու կեդրոններուն մէջ պտըտելով մարդահամարի գործողութիւնները պիտի քննեն։

Յօդ. ԽԷ.—Գաւառակին մարդահամարի պաշտօնեաները իրենց քննութիւնը պիտի կատարեն նախորդ երեք ամիսներու մէջ գրուած իլմուխապէրներուն վրայ. նմանապէս գաւառին մարդահամարի պաշտօնեաները գաւառակի մարդահամարի պաշտօնեաներուն, և նահանգներու մարդահամարի տեսուչները գաւառներու և գաւառակներու մարդահամարի պաշտօնեաներուն կատարած գործողութիւնները քննելու ձեռնհաս պիտի ըլլան։ Մարդահամարի տեսուչները իրենց քննութեանց մասին տեղեկագիր մը պատրաստելով նահանգին կուսակալին պիտի յանձնեն, Ներքին գործոց նախարարութեան ղրկուելու համար։

Յօդ. ԽԸ.—Ծնունդներու, մահերու, ամուսնութեանց և տեղափոխութեանց համար մուխթարներու, իմամներու և իւրաքանչիւր հասարակութեանց հոգեւոր և աշխարհական պաշտօնեաներուն կողմէ տրուած իլմուխապէրներուն մէջ, եթէ քննութիւն կատարուած պահուն, ճշմարտութեան հակառակ գրուած բաներ երեւցան ըլլան, յիշեալ իլմուխապէրները մէջ կնիք ունեցողներէն, հաւասար բաժինով, մէկ ոսկիէն մինչեւ հինգ ոսկի դրամական տուգանք պիտի առնուի։ Եւ եթէ, կաշառակերութիւն մը գործելու կամ զինուորագրութենէ փախցնելու նպատակով մարդ կարգ մը անձեր ծածկելու նպատակով գործուած են, այդպիսիներու մասին պատժական տարբեր տնօրինութիւններ պիտի ըլլան։

Յօդ. ԽԹ.—Մարդահամարի տեսչութեան և քարտուղարութեան մէջ ծառայողներուն ընթացքը ու կատարած գործողութիւնները գայմագամներու, կառավարիչներու և կուսակալներու կողմէ միշտ քըննութեան պիտի առնուին, անկարգ ընթացքի տեղի չտալու համար։

Յօդ. Ծ.—Մարդահամարի գործողութիւնները կատարողները եթէ մարդահամարի արձանագրութիւնները փոխեն եղծեն, այնպիսիները կեղծարար պիտի նկատուին և ըստ այնմ որոշուած օրինական պատժին պիտի ենթարկուին։

(Շարունակելի)

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Պալայի աստիճանը տրուեցաւ պետական Խորհուրդին անդամ Րէֆիգ պէյի։

—Պաղտատի նահանգին վերաքննիչ ատեանին պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Էրզրումի նահանգին վերաքննիչ ատեանին պատժական ճիւղին նախագահ Հիւսէյին Նահէա էֆ. որուն յաջորդեց Սըվազի նահանգին վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազ Ահմէտ Համտի էֆ.։ Սըվազի նահանգին վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազ անուանուեցաւ Տիարպէքիրի նահանգին վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազ Ահմէտ Ձիեա էֆ.։ Տիարպէքիրի նահանգին վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազ անուանուեցաւ Հալէպի նահանգին նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ Հիքմէթ պէյ. Հալէպի նահանգին նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Պաղտատի նահանգին նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ Նէճիպ էֆ.։ Պաղտատի նահանգին նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Վանայ նահանգին նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Օսման Ֆէրիտ էֆ. որուն յաջորդեց Սէրէզի գաւառին նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ Ահմէտ Րէֆիգ էֆ.։ Ասոր ալ յաջորդեց Ճանիկ գաւառին նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախորդ նախագահ Օսման Րէմզի էֆ.։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհուեցաւ զինուորական պէտքեր մատակարարող Տեարքեցի Իսմաիլ փաշայի: Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Մոսկուայի մետրապոլիտին փոխանորդ Տ. Ա. սէնիուսի:

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ՅՈԲԵԼԵԱՆԸ. — Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան 25րդ տարեդարձին առթիւ Իզմիրի Համիտիէ արհեստանոցին մէջ պատրաստուած գեղակերտ մատենադարան մը պիտի մատուցուի Ն. Վեհափառութեան: Այդ մատենադարանը վարժարանին ճակատը կը ներկայացնէ. պատուհաններուն վանդակները արծաթէ պիտի ըլլան: Դրան մասին վրայ ալ արծաթէ տախտակ մը կայ՝ ադամանդներով զարդարուն և ոսկիէ շինուած սա բառերով «Նաշաառուն Սուլթան Ապտ-իւլ-Համիտ Խանը Սանի»:

—Իզմիրի Համիտիէ արհեստանոյին երկաթեղէններու մասին դրան վրայ ոսկեզօծ գիրերով արձանագրութիւն մը կը շինուի՝ Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան քսանըհինգերորդ տարեդարձին իբրեւ յիշատակ: Արհեստանոցին այդ մասին, ուր երկրագործական նոր գործիներ պիտի շինուին, բացումը պիտի կատարուի տարեդարձին օրը:

—Իսլամ, Զանըը ու Տավուտ գիւղերուն մէջտեղը Կրետէի գաղթականներուն համար շինուելիք երկու հարիւր տուներու հիմնարկէքը գահակալութեան տարեդարձին օրը պիտի կատարուի:

ՕՍՄ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ որուն ծրագիրը երէկ ամբողջութեամբ հրատարակեցինք, պիտի հաստատուի Մըլքիէ վարժարանին շէնքին մէջ և բացումը պիտի կատարուի Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան 25 րդ տարեդարձին օրը: Նոյն Համալսարանը մտնել փափաքողները իրենց անունները արձանագրել տալու համար, պարտին, ծրագրին տրամադրութեանց համաձայն, հարկ եղած վաւերագիրներով Մըլքիէ վարժարանին վարչութեան դիմել օգոստոս 5 ի շաբաթ օրէն սկսեալ մինչեւ օգոստոս 15 ի երեքշաբթի օրը՝ ամէն օր բաց ի ուրբաթէ և կիրակէ: Այդ թուականէն ետքը եղած դիմումները պիտի չընդունուին:

ՀԻՃԱԶԻ ՀԵՌԱԳՐԱԹԵԼԸ. — Կայս. Իրատէ մը հրամայեց երկրորդ թել մըն ալ աւելցնել Դամասկոսէն մինչեւ Հիճազ և անկէ Եէմէն շինուելիք հեռագրաթելին վրայ: Ինչպէս յայտնի է, այդ հեռագրաթելին ամբողջ ծախքը կայս. անձնական Գանձէն պիտի վճարուի: Կայս. պալատան մէջ գումարուած յանձնաժողովը, կայս. Իրատէին համաձայն, այդ երկրորդ գիծին համար հարկ եղած թելերը և այլն Եւրոպա յանձնարարեց:

ՍԵՐՊԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ.—Վեհ. Սուլթանը, հեռագիր մը ուղղելով Սերպիոյ Թագաւորին, շնորհաւորեց անոր ծննդեան տարեդարձը:

—Անցեալ օրը Սերպիոյ դեսպանատան մէջ, Աղեքսանտր Թագաւորին ծննդեան տարեդարձին առթիւ կատարուած ընդունելութենէն ետքը, սեղան մը տրուեցաւ: Դեսպան Պ. Միաթովիչ բաժակ պարպեց Աղեքսանդր Թագաւորին, Թագուհիին և Նոյին Վեհափառութեանց ազգականներուն կենացը: Սէլանիկի սերպիական նախորդ հիւպատոս Պ. Բըլաթիչ բաժակ պարպեց դեսպանին կենացը՝ գովեստով յիշելով անոր յատկութիւնները: Դեսպան Պ. Միաթովիչ յետոյ խօսք առնելով ըսաւ.

«Տիկիննե՛ր և Պարոններ,

«Մեր սիրեցեալ Թագաւորին կենացը բաժակ պարպեցինք: Իբրեւ բարի սերպ և հաւատարիմ հպատակ ջերմագին բարեմաղթութիւններ ըրինք, որպէսզի Աստուածային Նախախնամութիւնը օրհնէ մեր օգոստափառ Վեհապետը և յաջողցնէ անոր ջանքերը զորս կ'ընէ իր ժողովուրդը բարեկարգութեան, յառաջդիմութեան և խաղաղութեան տարր մը ընելու համար: Քաղաքական անձնաւորութիւններու եւ ամէն մարդու համար բացարձակապէս յայտնի իրողութիւն մըն է թէ մեր դեռատի Թագաւորին այդ ազնիւ փառասիրութեան իրականացումը շատ պիտի դիւրանայ, եթէ Աղեքսանդր Թագաւորը միշտ վայելէ Վեհ. Սուլթանին բարձր բարեկամութիւնը: Մեր դեռատի Թագաւորին համար թանկագին գանձ մըն է բարեկամութիւնը Օգոստափառ Վեհապետի մը որ իր կայսրութեան առաջին քսանըհինգ տարիներուն մէջ միշտ ապացոյցները տուած է այն անձնուիրութեան զոր կը տածէ իր մեծ Տէրութեան բոլոր շահերուն համար, բարեկամութիւնը Վեհապետի մը որ անընդհատ և յաջողութեամբ կ'աշխատի՝ Նախախնամութեան կողմէ իրեն յանձնուած բոլոր ժողովուրդներուն բարեկեցութեանը, բարեկամութիւնը Վեհապետի մը, որ իր դիւցազնութեամբ աշխարհի ազանչացման արժանացած մեծ բանակ մը ունի, և որ համոզմամբ ու սիրով ամէնէն անձնուէր բարեկամն է խաղաղութեան և բոլոր ժողովուրդներու միջեւ լաւ համաձայնութեան մը: Անձնապէս գիտնալով որ Սերպիոյ Վեհ. Թագաւորը ի՛նչ մեծ կարեւորութիւն կու տայ այն բարեկամութեան որով Վեհ. Սուլթանը պատուած է զինքը, և կատարելապէս համոզուած ըլլալով որ Սերպիոյ և Օսմ. Տէրութեան մեծ շահերը համերաշխ են, կ'առաջարկեմ, Տիկիննե՛ր ու Պարոններ, խանդավառութեամբ բաժակ պարպել Վեհ. Սուլթան Ապտ-իւլ-Համիտ Խանը Կազիի կենացը:»

—Կայս. պալատան ու Բ. Դրան կողմէ մասնաւոր պաշտօնեաներ Սերպիոյ դեսպանատունը գացին և Աղեքսանդր Թագաւորին ծննդեան տարեդարձին առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն տուին դեսպանին:

—Յունաց Պատրիարքական Փոխանորդն ալ շնորհաւորական այցելութիւն տուած միջոցին, դեսպան Պ. Միաթովիչ շնորհակալութիւն յայտնեց, ըսելով որ անձամբ այցելութիւն պիտի տայ Ն. Սրբազնութեան և շնորհակալութիւն պիտի յայտնէ՝ Սերպիոյ Թագաւորին ու Թագուհիին ըրած բարեմաղթութիւններուն համար:

—Սերպիոյ գաղթականութեան կողմէ շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղուեցաւ Պելկրատ:

—Դեսպանական մարմինն ալ շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ դեսպան Պ. Միաթովիչի:

ԿԱԼՈՒԱԾԱՏՈՒՐՔԸ.— Պաշտօնական այն Զէյլը որ քանի մը տարի առաջ հրատարակուեցաւ Րումէլիի Նահանգաց կալուածներու և հողերու մասին ըլլալիք բարենորոգմանց համար, տրամադրութիւն մը կը պարունակէր վերաքննելու գիւղային ստացուածքներու այն արժէքները որոնք իսկական արժէքէն վեր սահմանուած են: Որպէս զի կայս. այս շնորհը Տէրութեան միւս մասերուն մէջ ալ տարածուի, կայս. Իրատէ մը, պետական ու նախարարաց Խորհուրդներուն մէկ որոշման համաձայն, հրամայեց որ երբ հարուստ կամ աղքատ գիւղացիներու կողմէ բողոք մը ըլլայ՝ իրենց ստացուածքներու արժէքը չափազանց դրուած ըլլալուն համար, նորէն գնահատում կատարուի՝ տիրող օրէնքներուն համաձայն: Եթէ կալուածատէրները տուրքի հաշուէն յետնեալ պարտքեր ունին, անոնցմէ հարուստները մէկ անգամէն վճարեն, իսկ աղքատները մէկ քանի անգամէն: Յետնեալ այդ տուրքերն ալ հաշուեն նոր դրուած արժէքին վրայ: Այս որոշումը Նախարարական շրջաբերականով ամէն կողմ ծանուցուեցաւ:

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ առջեւ շինուելիք քարափին ու նաւահանգիստին յատակագծերուն և քարտէսներուն համար ծանուցուեցաւ թէ փոփոխութիւններ կրած են: Արդ, ատոնք նախապէս ծանուցուածին չափ կարեւոր բաներ չեն. Նախնական յատակագծին վրայ քանի մը սրբագրութիւններ միայն եղած են՝ կայս. կառավարութեան պահանջումով և ցոյց տուած եղանակով: Նախնական յատակագիծը քննուած պահուն, կայս. կառավարութիւնը տեսած էր որ նաւահանգիստին մուտքը աւազով լեցուելու ենթակայ է: Պատճառ չտալու համար այն անպատեհութեանց որոնք կրնան դժուարութիւններ առաջ բերել շահագործման համար, նաւահանգիստին մուտքին տեղը փոխուեցաւ, այնպէս որ այլ եւս աւազները չեն կրնար ո և է արգելք ըլլալ: Մթերանոցները պիտի շինուին՝ Հայտար Փաշայի հիմնական նաւամատոյցին ձախ կողմը, այն քարաժայռին տակը ուր կը գտնուի անգղիական գերեզմանատունը: Այդ փոփոխութիւնները թէեւ մեծ ծախք մը պիտի պատճառեն, սակայն ծանօթ է Անատոլուի երկաթուղիներու Ընկերութեան հոգածութիւնը ու խնամքը, երբ հարկ ըլլայ յաջողցնել այդչափ մեծ գործեր որոնք այնչափ շահերու կցուած են, եւ որոնցմէ Տէրութիւնը և երկիրը ահագին շահ մը պիտի ունենան: Ընկերութիւնը չէ ընկրկած այս նոր ծախքին առջեւէն և գոհութեամբ ընդունած է այն մտածումով որ առաջ կու գայ՝ յաջողութեան ամենամեծ հաւանականութիւններով գործի սկսելու առնեն: Հետեւաբար կայս. կառավարութեան փափաքը իրագործուած պիտի ըլլայ ամէն կերպով, Ընկերութիւնը որչափ զոհողութիւններ ալ ստանձնէ:

(Մոնիդէօռ)

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ.— Նախարարական յանձնաժողովը որ սովորաբար կայս. պալատան մէջ կը գումարուի, երեքշաբթի կէս օրէն վերջը գումարում մը ունեցաւ: Մեծ-Եպարքոսը և այն նախարարները որոնք այդ յանձնաժողովը կը կազմեն, նոյն օրը չկրցան իրենց պաշտօնատեղիները երթալ:

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՀԱԲԵՇԻՍՏԱՆ.— Սեւ վագր մը և առիւծ մը զոր Հաբէշիստանի վեհապետը նուիրած է Վեհ. Սուլթանին, Կ. Պոլիս բերուեցաւ Խտիվին շոգենաւով: Այդ նուէրները բերաւ Մենելիքի հետեւորդներէն Ջէքէրիա պէյ: Կայս. մասնաւոր Թիկնապահ Ջէրքէզ Մէհմէտ փաշա շոգենաւ երթալով, բարի գալուստ մաղթեց Ջէքէրիա պէյի և շոգենաւէն դուրս հանեց վագրը ու առիւծը որոնք վանդակներու մէջ դրուած են:

ՏԱՐՐԱԼՈՒԾՈՒՄԸ ՄԱՔՍԱՏԱՆՑ ՄԷՋ.—Կ. Պոլսոյ դեսպանական մարմինը գրաւորապէս խնդրած է Բ. Դուռնէն յանձնաժողով մը կազմելով անոր հետ խորհրդակցիլ այն միջոցներուն վրայ, զորս հարկ է ձեռք առնել՝ մաքսատանց մէջ սննդեղէնի և դեղի վերաբերեալ նիւթերու տարրալուծումը դիւրաւ կատարելու և յապաղումները չենթարկելու համար: Դեսպանները խնդրած են նաեւ որ այդ յանձնաժողովը քննէ տարրալուծման մասին հրատարակուած նոր կանոնագիրը:

ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ. — Կրթական Նախարարութիւնը աւելի կանոնաւոր վիճակի մը վերածելու համար Իրաւագիտական վարժարանը, որոշեց սահմանափակել ամէն տարի ընդունուելիք աշակերտներուն թիւը, վասնզի մինչեւ հիմա մուտքի քննութիւն տալով երեք-չորս հարիւր աշակերտներ կ'ընդունուէին, սակայն մինչեւ յաջորդ տարին ատոնց կէսը անգամ չէր մնար: Այս տարուընէ սկսեալ հարիւր ուսանող միայն պիտի ընդունուին: Ատոնց վաթսունը Մըլքիէ, Սուլթանիէ ու երկրորդական վարժարաններու և Վարժապետանոցին շրջանաւարտներէն պիտի ըլլան՝ իրենց վկայականին աստիճանի կարգով. իսկ քառասունը դուրսէն դիմողներէն և քննութեամբ իրենց կարողութիւնը հաստատողներէն: Վերոգրեալ վարժարաններու շրջանաւարտներուն վկայականին աստիճանի կարգը եթէ առանց քննութեան ընդունուելու թոյլատու չըլլայ, այդ կարգի շրջանաւարտները մուտքի քննութեան պիտի կրնան ընդունուիլ: Մուտքի քննութեան առարկաներն են արաբերէն, գրականութիւն, թուաբանութիւն, պատմութիւն և աշխարհագրութիւն:

ԽՄԵԼՈՒ ՋՈՒՐ. — Քեաղըտխանէի հովիտէն Կ. Պոլիս բերուելիք ջուրին շինութեանց յանձնաժողովը պաշտօն յանձնեց Շիրքէթի Խայրիէի առաջին մեքենավար Պ. Սինքլէրի՝ քննել բոլոր մեքենաները:

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ. — Ինչպէս յայտնի է, կ'ըսէ Թանիտրոմա, Կովկաս բնակող Իսլամներէն շատերը գաղթելու կը պատրաստուին: Ռուս կառավարութիւնը ասկէ առաջ Կովկասի ժողովուրդին Ռուսիոյ ուրիշ մէկ կողմը տեղ ցոյց տուած էր՝ բնակութիւն հաստատելու համար, սակայն ատոնք մինչեւ հիմա վերջնական պատասխան մը չեն տուած, որով ռուս կառավարութիւնը ծանոյց թէ անոնք որոնց ունեցածին փոխարէն ուրիշ տեղ տրուած է, պարտին որոշ ժամանակի մը մէջ գաղթել: Թուրքիա գաղթել ուզող ժողովուրդը փոխադրելու համար երկու խոշոր շոգենաւեր պիտի վարձուին:

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ. —Երէկ գիշեր ժամ 1½ին Շիշլիի մէջ հրդեհ ծագեցաւ ոսկերիչ Նշաստաճեան Լեւոն էֆ.ի կիսաւարտ տանը վերի յարկէն: Թէ՛ այդ շէնքը և թէ ուրիշ երեք տուներ այրեցան. ատոնց մէկն ալ Նշաստաճեան էֆ.ի սեպհականութիւնն էր: Հրդեհին ատեն պատ մը փլչելով Չրքանկիլը զօրքերու վաշտէն հարիւրապետ Հասան և տեղակալ Մէհմէտ էֆ.ները թեթեւապէս վիրաւորուեցան: Այդ պատին տակ մնացին նաև Փափազ Քէօփրիւի Չրքանկլըներէն Մանուկ, Եամանի և նուազածու Քոսթի, բայց ազատեցան:

ԺԱՄԱՆՈՒՄ.—Ներքին ու Ելմտական Նախարարութիւններու պաշտօնեաներէն Խալիտ պէյ ու Միւմթազ պէյ որոնք Թոքատ գացած էին քննութեան համար, երէկ Կ. Պոլիս վերադարձան:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրին բանակցութիւնները երէկ սկսան:

ԻԶՄԻՐԻ մէջ տասնըհինգ օրէ ի վեր ժանտախտէ դէպք չէ պատահած,

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Մարսիլիոյ հրապարակին վրայ հաւկիթները շատ կը փնտռուին:

—Եւրոպայի հրապարակներուն վրայ խաշխաշի գինը մէկ փր. իջած է:

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ. — Անցեալ շաբթու Ուրլայէն (Այտըն) վեց ժամ հեռու Բանայիրյայի մօտ ծովի վրայ ընդհարում մը կատարուեցաւ մաքսանենգներու և Ռէժիի դէտերուն միջեւ: Առաւօտ կանուխ Ռէժիի երկու մակոյկներ մօտեցան ծխախոտ բեռցած երկու առագաստանաւերու: Դէտերուն պետը ազդարարեց մաքսանենգներուն որ յանձնեն ծխախոտները, բայց այս վերջինները իբրեւ պատասխան սկսան կրակ ընել: Բուռն հրացանաձգութիւն մը կատարուելով այդ միջոցին առագաստանաւերէն մէկը կրցաւ բացը երթալ, որով կռիւը շարունակեց վեց դէտերու և չորս մաքսանենգներու միջեւ: Այդ վերջիններուն պետը գնդակէ մը զարնուելով մեռաւ. սոր մարդերէն ուրիշ մը վիրաւորուեցաւ: Մաքսանենգներէն միւս երկուքը անձնատուր ըլլալով, Իզմիր ղրկուեցան՝ իրենց վիրաւոր ընկերին հետ:

ԹԱՏՐՈՆ ԹԷՓԷ ՊԱՇԻ.—Ֆրանսական օփէրէթի խումբը այս իրիկուն Ամառնային թատրոնին մէջ պիտի ներկայացնէ՝ Լը Բըթի Շաբռօն Ռուժ (Le Petit Chaperon Rouge) օփէրէթը, որ առաջին անգամ ըլլալով Պոլսական բեմի մը վրայ կը տրուի: Ներկայացման պիտի մասնակցին խումբին ամէնէն կարող դերակատարները:

ԹԱՏՐՈՆ ՔՈՆՔՈՐՏԻԱ.—Իտալական Օփէրայի խումբը այս իրիկուն կը ներկայացնէ Շէյքսփիրի Օթէլլօ (Ottello):

ԱԶԴ

Հանրային Պարտքի Վարչութեան

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

1890ի 4,999,500 ՕՍՄ. ՈՍԿԻԻ
ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ՊԱՐՏԱՏՈՒՂԹԵՐՈՒՆ

21րդ Վիճակահանութիւն 1/14 օգոստոս 1900

5601 – 5650	88951 – 89000
16951 – 17000	102901 – 102950
22001 – 22050	103451 – 103500
23151 – 23200	105801 – 105850
30751 – 30800	110101 – 110150
31401 – 31450	118251 – 118300
32701 – 32750	131701 – 131750
42701 – 42750	137301 – 137350
49901 – 49950	171851 – 171900
52951 – 53000	173301 – 173350
61151 – 61200	179151 – 179200
70951 – 71000	179801 – 179850
76901 – 76950	186051 – 186100
77101 – 77150	194401 – 194450
77251 – 77300	199001 – 199050
82001 – 82050	209451 – 209500
85901 – 85950	216651 – 216700

* * *

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԲՐԻՕՐԻԹԷ 4% ՊԱՐՏԱՏՈՒՂԹԵՐՈՒՆ

20րդ Վիճակահանութիւն 1/14 Օգոստոս 1900

5701 – 5750	207351 – 207400
7351 – 7400	215601 – 215650
7551 – 7600	228951 – 229000
11601 – 11650	233401 – 233450
12601 – 12650	237101 – 237150
22751 – 22800	239751 – 239800
33101 – 33150	241251 – 241300
42601 – 42650	259001 – 259050
49801 – 49850	269951 – 270000
71751 – 71800	274501 – 274550
72851 – 72900	275051 – 275100
73301 – 73350	279901 – 279950
83101 – 83150	287151 – 287200
88101 – 88150	287951 – 288000
95551 – 95600	309901 – 309950
97901 – 97950	318501 – 318550
108101 – 108150	321151 – 321200
121701 – 121750	325751 – 325800
130551 – 130600	327701 – 327750
131701 – 131750	330701 – 330750
132401 – 132450	334151 – 334200
137851 – 137900	342001 – 342050
151351 – 151400	342851 – 342900
161051 – 161100	349451 – 349500
166601 – 166650	364051 – 364100
185601 – 185650	372451 – 372500
188101 – 188150	377101 – 377150
190001 – 190050	379001 – 379050
197451 – 197500	

ԱԶԳԱՅԻՆ

Խառն Ժողովոյ վաղուան նիստին պիտի ատենապետէ գեր-ատենապետ Ստեփան փաշա Ասլանեան, որովհետեւ Ա. ատենապետ Տատեան Բարձր. Յարութիւն փաշա տակաւին տկար է, և հազիւ երկու օրէ ի վեր սնունդ կ'առնէ ու սենեակին մէջ պտոյտներ կ'ընէ:

—Աստուածածնայ տօնին պատճառաւ Կրօնական Ժողովը յառաջիկայ երկու երեքշաբթիներն ալ նիստ չպիտի ընէ:

—Պատրիարքարանէ եղած հարցման մը ի պատասխան, Վանայ հոգեւոր հովիւ Տ. Ներսէս Սրբազան տեղեկագրած է թէ Սիլիվրէ գտնուող վանեցի երկու պանդուխտ ազգայինները կրօնափոխ եղած են բաւական ատենէ ի վեր, և թէ այլ եւս իրենց ընտանեկան յարկը վերադառնալու յոյս չկայ: Այս տեղեկագրին վրայ, Կրօնական Ժողովը որոշեր է նորէն ամուսնանալու արտօնութիւն տալ յիշեալ երկու ազգայիններու կիներուն:

—Երուսաղէմի Պատրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան, Իտալիոյ Ումպէրթօ Թագաւորին մահուան լուրը Երուսաղէմ հասած օրն իսկ անձամբ իտալական հիւպատոսարանը երթալով ցաւակցութիւն յայտներ է: Երկու օր ետքը, Ս. Յարութեան տաճարին մէջ կատարուած հոգեհանգստեան արարողութեան, ի դիմաց Ն. Ամենապատուութեան ներկայ գտնուեր է իր փոխանորդ՝ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս, Թարգման Վահան վարդապետի հետ:

—Ս. Պատրիարքը որ երէկ Պատրիարքարանի մէջ այլ և այլ խնդիրներու կարգադրութեամբ զբաղեցաւ, Խառն Ժողովին վաղուան նիստին համար մասնաւոր հրաւիրագիրներ ղրկած է բոլոր ժողովականներուն, խնդրելով անոնց ներկայութիւնը, որպէս զի կատարուելիք խորհրդակցութիւնները որոշման մը յանգին:

—Գրած էինք արդէն թէ Մայր եկեղեցւոյ աւագերէց Տ. Ահարոն քահանայ հրաժարած է այդ պաշտօնէն: Ս. Պատրիարքը ընդուներ է այդ հրաժարականը, բայց Մայր-Եկեղեցւոյ բովանդակ քահանաներուն մէջ արժանի մէկը չգտնելով, ստիպուեր է աւագերէցի փոխանորդ կարգել նոյն եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդին քարտուղար Բարթող էֆ. Հիւնքեարպէյէնտեանը:

—Վարժապետանոցին հաստատման մասին Ղալաթիոյ Խնամակալութիւնը և Ուսումնական Խորհուրդը այսօր նորէն խորհրդակցութիւններ պիտի կատարեն, միասին գումարուելով:

—Արեւեան Թագւոր էֆ. անդամ կարգուեր է Տնտեսական Խորհուրդին:

—Պատրիարքարանի բարապաններէն Կարապետ աղա, ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ ինկած էր փորին աջ կողմը առաջ եկած բորբոքումի մը պատճառաւ: Ժամանակ մը իր տանը մէջ դարմանուելէ ետքը, իր վրայ ո՛ և է փոփոխում չտեսնուելուն համար, պարագաները բժիշկներու խորհրդով ստիպուած էին զինքը փոխադրել Ս. Յակոբայ հիւանդանոցը, ուր վիրաբուժական գործողութիւն մը կատարելու հարկ տեսնուած էր: Կը լսենք թէ հայ վիրաբոյժներու ձեռքով այդ գործողութիւնը կատարուեր է մեծ յաջողութեամբ և Կարապետ աղա ազատեր է մահուան վտանգէ: Հիմա բոլորովին ապաքինած ըլլալով կիրակի կրցեր է անկողնէն ելլել և անձամբ իր շնորհակալութիւնները յայտնել նոյն հիւանդանոցին Հոգաբարձութեան:

—Ուրֆայէն կը գրեն. — «Տեղւոյս Գերմանները որոնք ազգ. պանդոկը վարձած ըլլալով, իրենց խնամքին տակ գտնուող մանչ որբերը քանի մը շաբաթ առաջ հոն փոխադրած էին, Վարդավառի շաբթուն որբուհիներն ալ փոխադրեցին նոյն պանդոկը, որ հիմա միջնորմով մը երկու մասի բաժնուած է: Այս կերպով աւելի կանոնաւորուեցաւ գերմանական որբանոցը, քանի որ առաջ որբերն ու որբուհիները վեց տարբեր տուներու մէջ ցրիւ պատսպարուած էին:

«—Մխիթարեան Տ. Խորէն Սրբազան իր երկասիրութիւններէն գրենական նուէրներ ըրաւ տեղւոյս Բարձր. Նախակրթականի այս տարուան 14 շրջանաւարտներուն:»

—Ուսուցչական ընտրելեաց քննիչ յանձնաժողովոյ դիւանը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ ուսուցչական ընտրելեաց պատմութեան, գծագրութեան և գեղագրութեան ճիւղերու քննութիւնները և լեզուներու քննութեան շարունակութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ ուրբաթ, 4 օգոստոս, ժամը 2-11ին (Ը. Թ.), Բէզազի Արհեստանոցին մէջ: Յանձնաժողովոյ դիւանը մասնաւորապէս կը խնդրէ քննիչ էֆէնտիներէն որ հաճին քննութեանց համար որոշեալ ժամերուն ներկայ գտնուելով, կատարել իրենց պարտականութիւնները:

—Այրի Տիկին Յ. Խաժեան, զաւակները և Մկրտիչ էֆ. Խաժեան այս օրուան ճեպընթացով մայրաքաղաքս հասան եւ կայարանին մէջ ընդունուեցան Խաժեան ընտանիքին ու բազմաթիւ բարեկամներու կողմէ:

—Սղերդի մեր թղթակիցը հետեւեալը կը գրէ մեզ յուլիս 15 թուականով.— «Սղերդի վարժարանաց ամավերջը այսօր սկսաւ: Ամավերջի գրաւոր և բերանացի քննութիւնները իրենց յաջողակ և գոհացուցիչ հանգամանքով գործնականապէս հաստատեցին թէ վարժարանները բեղմնաւոր շրջան մը բոլորած են: Ուսուցիչներուն եռանդուն գործունէութեան շնորհիւ, Ե. դասարանի չորս աշակերտները Կեդր. Ուսումն. Խորհրդոյ վեցամեայ կրթական ծրագիրը գրեթէ աւարտելով ընթացաւարտ հռչակուեցան: Որովհետեւ անոնցմէ երեքը որբ և մէկն ալ աղքատ զաւակ ըլլալով՝ զուրկ էին ապրուստի ամենայետին միջոցներէն և հաց պէտք էր իրենց տարի մըն ալ ուսմունքի հետեւելու համար. ուսուցիչները մօտէն գիտակ այդ կարօտութեան ու խեղճութեան, անցեալ տարեշրջանին մէջ մասնաւոր հոգածութեամբ ու ջանքով յաջողեցան ծրագիրը աւարտել տալ անոնց:

«Հոս՝ որբանոցի մը խնդիրը ինքնին կու գայ կը տնկուի մէջտեղ, թելադրելով մեզ հարցնել թէ ինչո՞ւ Սղերդ ալ չունենայ իր որբանոցը (*) որ գոնէ մեր աղքատիկ և կարօտ ուսանողներ չհարկադրուէին թերուս ելլել վարժարանէն: Իսկ փողոցային ապականութիւններու մէջ փճացող աղքատ տղոց վիճակն ա՛լ չի յուզեր զմեզ:

«Վարժարաններու բարեկարգ և արդիւնաւէտ վիճակը ի վեր հանելէ ետքը կ'արժէ մատնանշել պաշտօնէից նիւթականն ալ: Երկու խօսքով ըսենք որ Սղերդի մանչերու Նախակրթարանը և անոր յարակից Ծաղկոցը, որոնց մէջ հարիւր յիսունէ աւելի աշակերտ կ'ուսանին, կը կառավարուին եօթը պաշտօնեաներով. իսկ պիւտճէ՞ն, կը խնդրեմ մի հետաքրքրուիք. ամսական 25 ղրուշնոց ուսուցիչներ ունինք: Զկրնալով ալ ապրիլ, ուսուցիչները ամբողջովին հեռանալ մտադրած են: Վերատեսուչ Ս. Հայրը պաշտօնէից նիւթական դառնութիւնները մասամբ մը մեղմացնելու և վարժարանին բարեկարգութիւնը անվթար պահելու համար՝ պիւտճէի յաւելում խնդրած է Նպաստից Յանձնաժողովէն:

«Մէկ տարուան գործնական նախափորձ մը ետքը քաջ է հաստատել թէ արաբախօս Սղերդի մէջ իսկ ուսումնական ծրագիրը — բաց ի մանկապարտէզի բաժինէն — կէտ առ կէտ կրնայ գործադրուիլ. բաւ է որ անմիջական կարեւորութիւն ունեցող դասագիրքերը փութացուին: Աղջիկներու վարժարանին քննութիւնները վերջնապէս համոզեցին թէ արդի վարժուհիներով դպրոց չի կառավարուիր: Ասոր համար մեր կրթասէր տեղապահը հետամուտ է դուրսէն գլխաւոր ուսուցչուհի մը բերել տալ: Ցաւով կը յայտնենք որ Սղերդի վիճակին քանի մը կարեւոր հայաշատ գիւղերուն վարժարանները՝ որոնց վերաբացումը Պատրիարքարանը տարի մը առաջ որոշած է, մէկմէկ փոքր նպաստ յատկացնելով, տակաւին փակ կը մնան դասական գիրքերու և իրեղէններու բացարձակ չգոյութեան պատճառաւ:»

(*) Երախտագիտութեան տուրք մը կը պարտինք արդարեւ Պոլսական օրաթերթի մը որ Զանշեանաւայել բարեսիրութեամբ մը ասկէ ամիս մը առաջ, երկրորդ անգամ ըլլալով բաւակերտ որբանոց մը բացած էր մեզի իր... ազգային քիմիկին մէջ:

ԱԶԴ

Յառաջիկայ Ս. Աստուածածնայ Վերափոխման տօնին առթիւ, Ս. Թագաւորի հրաշագործ Բեւեռին ուխտը դիմող բարեպաշտ ազգայիններու ի գիտութիւն կը փութանք ծանուցանել թէ ուխտաւորաց գալու և վերադառնալու ատեն ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն տրուելու համար յատուկ կարգադիր Մասնախումբ մը կազմուած է և արդէն ամէն նախահոգ միջոցներ ձեռք առնուած են այս մասին:

Շոգենաւային զանազան Ընկերութիւններ մրցման մէջ ըլլալով՝ ճամբորդները պիտի կրնան օգտուիլ:

Ի դիմաց Ս. Թագ. Թաղի Խորհրդոյ

Ատենադպիր — ՅՈՎՀ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
Ատենապետ — ՍԱՐԳԻՍ ԽՈՒՑՈՒՄՃԵԱՆ

Ռումաթօ, 26 յուլիս 1900

Հեռագիր Այսօրուան

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 14 օգոստոս (յապաղած).— Շանկայէն կը հեռագրեն թէ միջազգային զինուորները շաբաթ օրը Բէքինէն քսան մղոն հեռու կը գտնուէին:

—Բէքինի օտար դեսպաններէն ոմանք հեռագրած են իրենց կառավարութիւններուն թէ կացութիւնը շատ տագնապալից է, վասն զի պաշարները ու ռազմամթերքները սպառած են:

ՓԱՐԻԶ.—Չինու գործերուն մէջ շահ ունեցող բոլոր կառավարութիւնները ընդունեցին Վալտէրսէ կոմսին անուանումը, բայց պարագաներուն թողուցին ընդհանուր հրամանատարութիւնը:

ԼՈՆՏՈՆ, 16 օգոստոս.—Շանկայէն կը հեռագրեն թէ միջազգային զինուորները օգոստոս 13ի երկուշաբթի օրը Բէքինի դռներուն առջեւ հասեր են:

ՓԱՐԻԶ.—Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ նոր հեռագիր մը ստացաւ Բէքինի ֆրանսական դեսպան Պ. Բիշոնէն, ծանուցանող թէ կացութիւնը յուսահատական է, եթէ օգնութիւնները շուտով չհասնին:

ԼՈՆՏՈՆ.—Լի-Հունկ-Ճանկ չուզեր որ խնամակալուհին քաշուի:

ՓԱՐԻԶ.—Լինեվիչ ռուս զօրավարը կը հեռագրէ թէ միջազգային զինուորները օգոստոս 9ին գրաւեր են Նոսի-Վանը: Առանց ընդդիմութեան հանդիպելու կը քալեն Նիւ-Զաւանկի վրայ: Չինացիները Հղիանկ-Հոսիէն կը համախմբուին, ուր մեծ ճակատամարտ մը անխուսափելի է:

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Ռոպէրթս կը ծանուցանէ թէ Հիլտեարտ զօրավարը մեռեր է:

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 15 օգոստոս.—Ռուսոյ կառավարական պաշտօնաթերթը հեռագիր մը կը հրատարակէ Բէքինի ռուսական դեսպանէն օգոստոս 4 թուականով՝ ծանուցանող թէ Չինու կառավարութիւնը պահանջեր է օտար դեսպաններէն որ Թիէն-Չին երթան: Ասոնք պատասխաներ են թէ իրենց կառավարութիւններէն հրահանգ պիտի խնդրեն: Հեռագիրը անհրաժեշտ պէտք ցոյց կու տայ բաւական թիւով զինուորներ ղրկել Բէքինէն ճամբայ ելլելիք 800 Եւրոպացիներուն ուղեկցելու համար, վասն զի Բէքինէն Թիէն-Չին ուղեւորութիւնը վտանգաւոր է:

ՊԵՐԼԻՆ.—Թիէն-Չինէն կը հեռագրեն օգոստոս 11 թուականով Վոլֆ գործակալութեան թէ միջազգային զինուորները ճակատամարտ մը ունենալով Չինացիներուն հետ որոնց կը հրամայէր Թունկ զօրավարը, Հոսիման գրաւեր են: Միջազգային զինուորները կը հալածեն թշնամին և Բէքինէն 50 փարսախ հեռուն կը գտնուին: Թուան իշխանը գլխատել կու տայ օտարականներուն համակրութիւն ցոյց տուողները:

ԼՈՆՏՈՆ.—Չինական դեսպանը Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան հաղորդեց հեռագիր մը թէ Բէքինի օտար դեսպանները օգոստոս 13ին ողջ առողջ էին:

—Հոնկ-Քոնկէն օգոստոս 14 թուականով կը հեռագրեն Ռոյթէրի.—Բազմաթիւ չինական զինուորներ՝ հաւանօրէն Սեւ Դրօշակներ՝ կը քալեն գետին վերի կողմէն:

ՊԵՐԼԻՆ.—Գերման լրագիրները կ'ըսեն թէ Չինու միջազգային զինուորներուն ընդհանուր հրամանատարի խնդրին համար ֆրանսական կառավարութեան կողմէ գոհացուցիչ յայտարարութիւն մը հասեր է:

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ռուս կառավարութեան պաշտօնաթերթը կ'ըսէ թէ Զարը, Չինու մէջ իր զինուորները Վալտէրսէ կոմսին վերին հրամանատարութեան տակ դնելով, պիտի չխոտորի իր քաղաքական ծրագրէն:

ՓԱՐԻԶ.—Քանթոնի ֆրանսական հիւպատոսը կը հեռագրէ թէ Սամթովի մէջ միսիոնարներուն դէմ շարժումը վրդովիչ հանգամանք մը կը ստանայ: Քրիստոնէական շատ մը հաստատութիւններ կողոպտուեցան և հրկիզուեցան:

ԼՈՆՏՈՆ.—Շանկայէն կը հեռագրեն Ռոյթէրի թէ Հոնկ-Քոնկի անգլիական զինուորները չեն կրցած ցամաք ելլել, փոխարքային ընդդիմութեան հետեւանքով: Փոխարքային այդ ընթացքը կը վերագրուի Ֆրանսայի և Ռուսիոյ հիւպատոսներուն ազդեցութեանը: Սէյմուր ծովակալը հրահանգ կը սպասէ իր կառավարութենէն:

ՇԱՆԿԱՅ.—Երէկ իրիկուն չինական վառօդի մթերանոց մը պայթեցաւ:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Դ.	Օ. Ո.	24	39
Ամէնէն բարձր գին	»	24	39 1/2
Ամէնէն վար գին	»	24	38
Րումէլի Երկթ. գոգ.	Ֆր.	109	25
Ամէնէն բարձր գին	»	109	62 1/2
Ամէնէն վար գին	»	109	12 1/2

ԲԱՑՈՒՄ 3 Օգոստոս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Գ.	Ք. Կ.	25	03 1/2
Րումէլի երկաթուղի	Ֆր.	110	12
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ ՕԹՕՄ.		6	34
Սօս. ՕԹ. Շանժ է Վալէօռ.		9	14
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	18
Թմամուէյ բաժնեթ.		6	32
» Ժուիսանս		205	—
« պարտաթ.		480	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		468	—
Թրանվայ		79	—

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին
Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 563 ՄԻԼԻՈՆ 961 ՀԱԶԱՐ Ֆրանք
Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւններ կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք: Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Մ. Բ. ԼԷՕՆԱՌ, ընդհանուր գործակալ, Սուլաֆրօղլու խան, Կամուրջին մօտ, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս: 579

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ
ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ԼՈՆՏՈՆ
Ընկերութեան դրամագլուխը 31 Դեկտ. 1898ին
162, 924, 140 ֆրանք
Տարեկան եկամուտ, ապահովագրութիւններ և շահ 31 Դեկտեմբեր 1898ին
29, 765, 473 ֆրանք
Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848է ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարմունք, կենսաթոշակ, եւն.
362, 858, 507 ֆրանք
1898 տարուան մէջ ընկերութիւնը 6619 բօլիսներ տուած է որոնք 58,680,000 ֆրանքի դրամագլուխ մը կը ներկայացնեն:
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Պ. Պ. ԷՏՈՒԸՐՍ ԵՒ ՈՐԴԻ, Պոլիս, Մէյտանճըգ փողոց, Ալալէմճի խան:
Միջնորդներուն լաւ վարձատրութիւն պիտի ըլլայ:

ՏՕՔԹԷՕՐ Ց. ԱՐԱՊԵԱՆ
Մանօր ատամնաբոյժ Բարիզի
Ի Սիթէ տը Բերա, Թիւ 1
Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ը. Թ.): Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նայրաս:
Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ:
Աղքատաց ձրի 490

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ
Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն
ՌՈՒՍՃՈՒՔ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կարասի, անշարժ ստացուածք, վաճառք, եւն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ:
Լաւ պայմաններ — Շահաւոր ապահովագիններ:
ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, տղոց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ: Անկախ թարիֆա մը անձնասպանութեան, մենամարտի և ճամբորդութեան համար:
ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ: Ապահովագրութիւն ճամբորդներու համար, առնուած ապահովագիններու ետ տրուելով կամ առանց ետ տրուելու:
ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ:
Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Յունաստան, Եգիպտոս, Սուրիա):
Ժ. Պ. ՔԱՍԱՐԷԹՕ
Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գաֆաֆեան խան, Թիւ 6 9
Գլխաւոր գործակալութիւն, — Կ. Պոլիս, Սաադըլէ խան, Պահճէ Գաբու:
Ընկերութեան դրամատունն է
ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ 599

ՆԻՒՈՒ ՀՈՄ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻԱԿ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆ
Որ կը մրցի միւս բոլոր կարի մեքենաներուն
ԳԱՐԳՈՒԹԵԱՄԲ
ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԵԱՄԲ
ԱՐԱԳՈՒԹԵԱՄԲ
ԹԵԹԵՒՈՒԹԵԱՄԲ
ԱԺԱՆՈՒԹԵԱՄԲ
Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ
ՈՐԴԻՔ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՄԻՍՆԵԱՆ
Կեդրոնատեղին, Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Համիտիյէ փողոց, Թիւ 7
Գնողներու համար վճարման եւ ամէն տեսակ դիւրութիւններ 575

Saxlehner
HUNYADI JANOS

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ
HUNYADI JANOS
Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ
Տիեզերահռչակ համբաւ
ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ
Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր
ANDREAS SAXLEHNER
Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով: 387

ԼԷ ԲՐՕՎԷՆՍ ՐԷՒՆԻ
LES PROVINCES RÉUNIES
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՊՐԻՒՔՍԷԼ
Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի
ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
Քննիչ Տնօրէնութեան Ա. ԿԻՐԻԵՂԵԱՆ
Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ
Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէտիտ խան
Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ
Զբաղումներս ստիպած էին զիս նստողական կեանք վարել, որուն հետեւանօք ամէն օր կը տառապէի ՊՆԴՈՒԹԵՆԷ ու ՊԱՍՈՒՐԷ: Շարունակ գլուխս կը ցաւէր, աչքերս կը մթննային, ստամոքսս կը խառնուէր և օր մը հանգիստ չունէի. Պասուրէն գոյացած պուչտերը մանաւանդ միշտ կը խլրտային: Բժշկի մը յանձնարարութեամբ ՏՔԹ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ գործածելէս քիչ յետոյ ստամոքսս շտկուեցաւ, գլխուս ցաւերը անցան. պնդութիւնը աստիճանաբար բժշկուեցաւ և ոչ Պասուրէն և ոչ ալ պուչտերէն հետք չմնաց, և հիմայ Տքդ. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերուն շնորհիւ կատարելապէս առողջ կ'ապրիմ:
Ֆրանսա Սէն Լուան գաւառին կառավարիչ. ԱԼՖՐԷՏՕ
Վերոյիշեալ դեղահատերը ճշմարտապէս միակ դարմանն են, պնդութեան, պասուրի և անոնցմէ գոյացած ամէն կարգի հիւանդութեանց. կանոնաւորաբար գործածուելով, ստամոքսն ու աղիքները կը զօրացնեն ու մարսողութիւնը կը դիւրացնեն: Կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները: 479 22—26

ՈՅԺԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ՕՇԱՐԱԿ
Բարիզի առաջնակարգ բժիշկներէն Տօքթ. Լօուան տիւ Պօա կը գրէ. «Բազմաթիւ հիւանդներու վրայ ըրած յաջող փորձերս զիս համոզեցին որ, ԷԼԻՔՍԻՐ ՎԻԹԱԼԱՆ յոգնած ու տկարացած անդամները զօրացնելով երիտասարդական ոյժ և թարմ կեանք կը պարգեւէ մարմնոյն: Նախ արիւնը կը մաքրէ, կը զօրացնէ ու աստիճանաբար կը բուժէ տկարութիւնը, մէջքի և ողնայարի ոսկորներու ցաւերը, վատուժութիւնն ու անբուժելի հռչակուած ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ»: Մննդական գործարաններու յատուկ ագդու դեղերովը ծանօթ Բրօֆ. Միտիի պատրաստած այս ԷԼԻՔՍԻՐ ՎԻԹԱԼԱՆ կազդուրիչ, գրգռիչ և մարսեցուցիչ ըլլալով, ծերեր, ապաքինողներ և գեղծումներու պատճառով անկարողութեան ենթարկուած անձեր անհրաժեշտ է որ փութան օգտուիլ այս քաղցրահամ էլիքսիրին ապշեցուցիչ յատկութիւններէն: Կը ծախուի Գասապեանի, Քիւչիւքեանի, Մէճիքի, Վօնտեցեանոսի դեղարաններուն ու մթերանոցներուն մէջ: 527 27—52

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Տր Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
(Նաւնի գարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զըպաւճեանց դէմը).
Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ:
Նրբաշխար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ:
Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ Թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն:
Ց. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին:
Մանօր. — Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ !! 197

Լ'ԱՆՔՐԸ
ՔՐԻՍԹԻԱՆԻԱՅԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն. | 1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 220 միլիոն:
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Փ. Փ. Կոմս Էտմոն Ջիչի, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռուտոլֆ Հօֆօս, Դեր-Նախագահ.
» Ժօզէֆ Հօֆօս, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գոլոման Նաքօ, » » » »
» Անթուան Բրօքշ տ'Օսթէն.
Թէօտոր Բօնձէն
Ժօն տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ
Կառավարութեան Քօմիսէր
Փ. ԺԱՆ ՄԻՒՔ, կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական
Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլու տուն.
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 202

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէրթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաբֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիբիօ	1735
Արիօսդօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սփէրօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օթհօ	4100	Թօլէտօ	1470
Դէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիլնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրբիտօ	487
Գալիլէօ	1337	Էրաթօ	1841	Քէլսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Ջիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիտանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Հօրալիօ շոգենաւը, նաւապետ Բրօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 18ին:
Մուրիլլօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնսըն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 11ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար:
Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրբուլէ և Արեւելքի միջեւ բանող

Անուանք	Թօնօ	Անուանք
Վիքդօրիան	10500	Ֆլավիան
Արմէնեան	10500	Էճիբշեան
Քէսդրեան	10500	Արրմ.ըն
Լանքասդրեան	9000	Ալճէրեան
Ֆիլատէլֆիա	9000	Սրապեան
Գօլօմպիան	8000	Աթէնեան
Ծօրճեան	8000	Անատոլուզեան
Պօսդընեան	8000	Ալզաշեան
Վիրճինեան	8000	Լէսպեան
Ֆալէրնեան	3700	Մինծօ
Վալօնեան	3700	Օբօրթօ
Ֆլամինեան	3700	Լիսպօն
Ֆապեան	3500	

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը գրել շոգենաւին նուազն 24 ժամ առաջ:
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ, Հին տեղը մաքսատան 600

РОПиТ RUS
NAVIGATION A VAPEUR ET COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան երթեւեկութիւնք
Եշ 1 14 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Գշ. 2 15 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա 10ին միջօրէէն առաջ, Աղեքսանդրիա, Բէյրութ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Փիրէ
Ե. 3 16 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Եշ 3 16 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Րիզէ եւ Բաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի
Ուր. 4 17 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԵԱԿԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ
Օգոս. 20ին Անադոլի, Անատոլուի եզերքներէն
ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Օգոս. 16ին Սիւէֆասի, Սամսոն, Տրապիզոն և Բաթում:
» 21ին Անադոլի, Մարսիլիա
Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար:
Առաջին կարգի 245 ֆրանք, Երկրորդ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Բարաքա ... 516

Արտօնատէր ՋԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

—)(74)(—

ԹԷՕՏՈՐ ՈՒԱԴՍ—ՏԸՆԹԸՆ

ՕԼՈՒԻՆ

Զ.

ՈՒԻՆՖԱՅԻ ԵՐԳԸ

1.

Ու Լոնտոնի մայր գիշերը լուսաւորուեցաւ Թռ'ւզթի հրեղէն պատառներով, որոնց կուրացուցիչ, աւերիչ գրութիւնը աչքերս կ'այրէր այնչափ որ ստիպուեցայ զանոնք գոցել. իր զաւակները Թափառական ըլլան և իրենց հացը մուրան. հեռու, անապատ տեղեր երթան փնտռեն իրենց հացը:

Այնքան արագ Թաւալած էր կառքը անձրեւին տակ, և իմ երկար տառապանքս այնքան ուշակորոյս ըրած էր զիս որ երբ այս անդամալուծող ցնցումէն ինքզինքս գտայ, Բիքատիլի Սիրքը հասած էինք: Չուանը քաշեցի:

—Ի՛նչ է այդ, Հէնրի, ըսաւ մայրս, որ պատուհանը գոցած էր. ի՛նչ կ'ընես, և ինչո՞ւ այդքան տժգունած ես:

Մօրաքրոջս ցասկոտ լռութիւն մը կը պահէր:

—Հազար ներողութիւն, ըսի կառքէն դուրս ելլելով և ձեռքերնին Թօթուելով: Ցանկարծ բան մը ինկաւ միտքս — կարեւոր Թուղթեր՝ որոնք մէջտեղը մնացին պանդոկիս մէջ, — գործ մը Լինքօլնս Ին Ֆիլտի մէջ…: Առաւօտուն կու գամ կը գտնեմ զձեզ:

Ու քարայատակն ի վար իջայ երկրայով դէպ ի Հէյմարքէթ: Երբ կառքէն քիչ մը հեռացայ՝ քայլերս բաց ի և կարելի եղածին չափ շուտով փութացի դէպ ի Թատրոն, առանց բնաւ մէկուն երեսը նայելու: Շունչս կտրած հոն հասայ. պահ մը կանգ առի՝ շուարած աջ ու ձախ յառելով նայուածքս: Անկէ հետք մը իսկ չկար: Բարակ ձայն մը ելաւ շրթունքներէս, ձայն մը որ իմ ձայնիս չէր նմանէր. ու հարցուցի ոստիկանի մը որ այն տեղուանքը կը հսկէր իբր պահակ, թէ տեսա՞ծ է ձեռքը կողով բռնած երգող աղջիկ մը:

—Ոչ, ըսաւ մարդը. բայց կ'երեւակայեմ թէ Խսսէքս փողոցի գեղուհին ըսել կ'ուզէք, այնպէս չէ՞: Չեմ տեսած զանի երկար ատենէ ի վեր, բայց իր սովորութիւնն էր հոս գալ անձրեւոտ գիշերներ և գլխաբաց կենալ ու երգել, և ծախել երբ Թատրոնները կը լեցուէին: Այս հնարամտութեամբ աղէկ դրամ կը շահի կարծեմ:

—Խսսէքս փողոցի գեղուհի՞ն:

—Ո՛չ, կը կարծէի Թէ Թերեւս կը ճանչնայիք զանի: Տարօրինակ կերպով սիրուն մուրացիկ աղջիկ մըն է, կապոյտ աչքերով ու սեւ մազով, որ սովորութիւն ունէր Խսսէքս փողոցին անկիւնը կենալ. և դրամը զոր կը շահէր այդ աղջիկը լուցկիներ երկնցնելով ու Աստուածաշունչէն հատուածներ ըսելով՝ պէտք է շատ զարմանալի եղած ըլլայ: Ըսել է որ Խսսէքս փողոցի գեղուհին այս տեղուանքն է եկեր այս անձրեւոտ գիշերին, այնպէս չէ՞: Լաւ, շատ օրերէ ի վեր առաջին անգամն ըլլալու է այդ, վասն զի շատոնց ի վեր տեսած չունիմ զինքը այս տեղ: Շատ ժամանակ չկրնար կեցած ըլլալ հոս, վասն զի եթէ այնպէս ըլլար պէտք է որ տեսած ըլլայի զինքը:

Երերալով բաժնուեցայ անկէ, այն տեղէն անցայ դարձայ քանի մը անգամ: Ցետոյ շրջակայ փողոցներն ալ պտտեցայ՝ կանգ առնելով ամէն անկիւն, ուր կողով բռնած կամ ծաղիկ ծախող աղջիկ մը կըրնար հաւանօրէն կեցած ըլլալ: Բայց անկէ բնաւ հետք մը չէր տեսնուեր: Նոյն պահուն անձրեւն ալ դադրած էր:

Բոլոր սոսկալի պատմութիւնները զորս լսած կամ կարդացած էի աղջիկներու առեւանգութեան վրայով, միտքս կու գային իրարու ետեւէ, այնպէս որ արիւնս կ'եռար ու ծունկերս կը դողային: Երեւակայութիւնը կը խոյտէր զիս մինչեւ հոգւոյս խորը: Ամէն մէկ վայրկենի կ'ուզէի անցնիլ Թատրոնին առջեւէն ու նայիլ դէպ ի սիւնազարդ մեծ դուռը:

Գիշերը կը յառաջանար և չէի գիտեր Թէ ի՛նչպէս կ'անցնէր ժամանակը: Արշալոյսը ծագած չէր դեռ երբ պանդոկ վերադարձայ տժգոյն և վաստակաբեկ:

Նետուեցայ անկողնիս վրայ, և անկողինը կ'այրէր զիս:

Չէի կրնար խորհիլ: Հիմայ կրնայի մի միայն տեսնել… տեսնել ի՞նչ բան: Մերթ աղտոտ մանսարդ մը որուն ջախջախուած պատուհաններուն ապակիներէն ներս աստղերուն լոյսը կը փայլէր մենաւոր խըշտեակի մը վրայ, որուն վրայ կը տարածուէր սովամահ աղջիկ մը. մերթ խոնաւ ու մութ մառան մը, որուն մէկ անկիւնը մառաղատի դէմք մը կը կծկուէր. և յետոյ՝ ամէնէն անտանելին՝ շլացուցիչ պալատ մը ուր աղմկայոյզ ամբոխի մը մէջտեղ՝ դէմք մը ներս կը նայէր մտահոգ, մինչդեռ կոշտ ու ռամիկ մարդիկ խառնուած էին անգութ յափշտակող աչքերով՝ մուրացիկ աղջկան մը շուրջը: Զայս կը տեսնէի, և դեռ հազարաւոր բաներ:

Անտանելի էր այս: Ոտքի ելայ ու նորէն փողոցը սկսայ չափել:

. . . .

Երբ մօրս գացի, անձկալից հարցումներ ուղղեց ինծի Թէ ինչ ցաւ ունէի առջի գիշերը: Տեսնելով սակայն Թէ անոնց պատասխանելէ խոյս կու տամ, պահ մը հանդարտ Թողուց զիս:

—Երեւակայել, ըսաւ մօրաքոյրս որ երկու պատուհաններու մէջտեղ գրասեղանի մը վրայ նամակ կը գրէր, —երեւակայել Օլուին մը որ չուանը կը քաշէ և յետոյ, կառքին մէջ կիներու հետ ըլլալով, և անձրեւն ալ վերէն հեղեղի պէս իջնելու պայմանաւ…:

Այն օրը քանի անգամ Թատրոնին առջեւէն անցայ չեմ կրնար ըսել. բայց վերջապէս մտածեցի Թէ խանութներէն մարդիկ զիս կը դիտէին հարկաւ. Նորէն անքուն գիշեր մը անցուցի: Հետեւեալ գիշերն ալ գրեթէ առջի գիշերուան պէս անցաւ միեւնոյն կերպով:

2

Այն ատենէն սկսելով զգացի Թէ մեծ փոփոխութիւն մը կ'ըլլար իմ մէջս: Սոսկալի նոր մտածում մը ամբողջովին կը տիրապետէր ինծի: Ուր որ կ'երթայի, բանի մը վրայ չէի կրնար մտածել, բայց միայն Անէծքին: Կ'ատէի անէծքի մը ճիւաղային գաղափարը, և սակայն միշտ անոր վրայ կը խորհէի: Միշտ Ուինիֆրէտը կը փնտռէի, անոր հաւանական ճակատագրին վրայ ենթադրութիւններ կ'ընէի միշտ: Ոչ զոք կը տեսնէի ընկերութ մէջ:

Ժամանակս հիմայ գլխաւորաբար տանի փողոցները Թափառելով կ'անց Սկսայ նախ Թատրոնին մօտակայ հետազօտել, և օր ըստ օրէ սովոր ըրի շրջակայ ծառուղիներն ու ները աչքէ անցընել: Ցետոյ ուղղութիւնը ձեռք առի և ընդհան տանի եղայ ամէնէն աղտոտ կայա հետ:

Իմ մէթոտս էր փողոցէ փողոց տիլ՝ դէմս ելլող ամէն աղքատիկ ուած աղջկան նայելով: Ցաճախ ջունուէի լպիրշ ծիծաղով մը, որ մ ձգէր այն մտաւորական ցաւատանջ կերպը զորս յիշատակեցի. և յ կ'ողջունուէի ցասկոտ գլխու շարժ մը և սայլս բացագանչութեամբ մը:

—Ինչի՞ տեղ կը դնէք զիս, յառած նայելով:

Այս ճամբորդութիւնները սովոր յառաջ կը տանէի գիշերը, և պանդոկին մէջ՝ վայրագ երիտասարդ Նկարագիրը ստացայ, Ընտանեկան ծակատարը կը գրէր ինծի նորէն սականներուն համար զորս չէի կրնար տալ իրեն:

Թարգմ. ՀՐԱՆՏ ԽԱՆՃԵԱՆ
(Շարունակելի)